

GLASILO
SOCIALISTIČNE
ZVEZE
DELOVNEGA
LJUDSTVA
SLOVENIJE

DELO

»DELO« IZHAJA OD 1. MAJA 1959 PO
ZDRUŽITVI »LJUDSKE PRAVICE«, KI JO JE
5. OKTOBRA 1934 USTANOVILO KOMU-
NISTIČNA PARTIJA V SLOVENIJI, IN »SLO-
VENSKEGA POROČEVALCA«, KI GA JE
LETA 1940 USTANOVILO OSVOBODIL-
NA FRONTA SLOVENSKEGA NARODA

Glavni urednik Janez Vipotnik Odgovorni urednik Franc Šetinc

LJUBLJANA, ponedeljek, 19. junija 1961 – Leto III., št. 166

OBISK PREDSEDNIKA REPUBLIKE MALI

Začetek razgovorov

Prisrčna atmosfera medsebojnega razumevanja — Razgovori se bodo nadaljevali na Brionih — Darila za predsednika Tita in njegovo soprogo — Svečano kosilo v rezidenci predsednika Keite

BEGRAD, 18. jun. (Tanjug). Danes dopoldne so se v Beogradu začeli politični razgovori med predsednikom FLRJ Josipom Brozom Titom in predsednikom republike Mali Modibom Keito. Na jugoslovanski strani so sodelovali pri razgovorih podpredsednik ZIS Aleksandar Ranković, član ZIS Avdo Humo, državni podsekretar za zunanje zadeve Veljko Mićunović, generalni sekretar predsednika republike Bogdan Crnobrnja, pomočnik državnega sekretarja za zunanje zadeve Josip Djerdja in veleposlanik FLRJ v Bamaku Voja Djaković. Z malijske strani so se udeležili razgovorov zunanji minister Barem Bokum, kmetijski minister Badijan Ujate, generalni tajnik malijske mladine Gabu Gijavara, politični komisar Sudanske unije Alansejni Ture, administrativni tajnik sindikatov Zanin Sou in svetnik za tisk Mamadu Tala.

Zvedelo se je, da so jugoslovansko malijski razgovori potekali v izredno prisrčni atmosferi popolnega medsebojnega razumevanja, ki označuje odnose med dvema prijateljskima državama.

Po razgovorih, ki so bili v vili predsednika republike na Uzički ulici, sta predsednik Keita in njegova soproga poklonila predsedniku Titu in

likim zanimanjem ogledala nekatere naprave, ter se vpisala v knjigo gostov. Delavci tega posestva so se prisrčno poslovali od obeh predsednikov.

Po vrnitvi v Beograd se je predsednik Keita s svojim spremstvom odpeljal na stadion JLA ter si ogledal prijateljsko nogometno tekmo med reprezentancama Jugoslavije in Maroka. Predsednika je spontano pozdravilo 20.000 gledalcev.

Minister Waldbrunner pri Titu

Beograd, 18. jun. (Tanjug). — Predsednik Tito je danes sprejel avstrijskega ministra za promet in elektrogospodarstvo inž. Karla Waldbrunnerja, ki ga je spremljal avstrijski veleposlanik v Beogradu dr. Görtz.

Pred začetkom jugoslovansko-malijskih uradnih razgovorov v Uzički ulici

(Telefoto)

SLAVNOSTNA SEJA LJUDSKEGA ODBORA BEOGRADA

Modibo Keita: »Dragi tovariši!«

Predsednik Ljudskega odbora Beograda Neorčić je danes dopoldne predal visokemu malijskemu gostu zlato spominsko plaketo

BEGRAD, 18. jun. (Tanjug). Predsedniku republike Mali Modibu Keiti je na današnji svečani seji ljudskega odbora Beograda predsednik odbora Milijan Neorčić poklonil zlato spominsko plaketo glavnega mesta Jugoslavije.

Na svečani seji, ki je bila v novi stavbi Ljudskega odbora, kjer je bil prej Zvezni izvršni svet, so bili vsi člani spremstva predsednika Keite, z jugoslovanske strani pa so se udeležili predsednik Zvezne ljudske skupščine Petar Stambolić, podpredsednik ZIS Milojko Todorović, člana ZIS Avdo Humo in Slobodan Penzić ter druge visoke osebnosti.

Predsednika Keito je ob pol devetih zjutraj pozdravil ob vstopu v zgradbo predsednik Ljudskega odbora Neorčić. Po tem, ko so prisotni visokega gosta sprejeli z burnim ploskanjem, je predsednik Neorčić predal sklep Ljudskega odbora o podelitvi zlatega spominske plakete, v katerem je rečeno, da podeljuje jugoslovansko glavno mesto visoko priznanje malijskemu predsedniku v znak radosti in spoštovanja do njegove osebnosti. Nato je imel predsednik Neorčić govor, v katerem je izrazil svoje veselje, da prebivalstvo Beograda lahko ob tej priliki izrazi priznanje za njegov dosledni boj proti kolonializmu, ki je bil kronan s svobodo in neodvisnostjo. Predsednik Neorčić je na to izročil malijskemu gostu spominsko plaketo.

Sporazum Naser - Keita

Kairo, 18. jun. (MEN). Predsednik ZAR Naser in predsednik republike Malijskega Keita sta sklenila med nedavnim obiskom malijskega državnika v Kairu sporazum o dolgoročnem posojilu v znesku šest milijonov funtov, ki ga bo ZAR dodelila Maliju. S temi sredstvi bodo financirali del izgradnje industrije v Maliju.

Oba predsednika sta med razgovori izmenjala mišljenja o trgovinskem sporazumu, ki sta ga državi sklenili v marcu letos. ZAR bo pomagala Maliju tudi pri gradnji vladne palače, parlamenta, šol in bolnišnic. Predsednika sta se sporazumela, da bo ZAR poslala v Mali večje število inženirjev, ki se bodo ukvarjali s problemom prometa ter kmetijske strokovnjake in tehnike.

njem, je predsednik Neorčić predal sklep Ljudskega odbora o podelitvi zlatega spominske plakete, v katerem je rečeno, da podeljuje jugoslovansko glavno mesto visoko priznanje malijskemu predsedniku v znak radosti in spoštovanja do njegove osebnosti. Nato je imel predsednik Neorčić govor, v katerem je izrazil svoje veselje, da prebivalstvo Beograda lahko ob tej priliki izrazi priznanje za njegov dosledni boj proti kolonializmu, ki je bil kronan s svobodo in neodvisnostjo. Predsednik Neorčić je na to izročil malijskemu gostu spominsko plaketo.

Po dolgotrajnem aplavzu je imel predsednik Keita zahvalni govor, v katerem je dejal: »Dragi tovariši! Oprostite mi to famijarnost, toda izraz je mojih resničnih čustev ob obisku v Jugoslaviji. Tovariši smo, ker smo vsi na isti poti izgradnje naših dežel. Naše sodelovanje je tudi zelo tesno

v boju proti imperialističnim in kapitalističnim silam. Združuje nas naša pripravljenost pomagati vsem narodom, ki se borijo za svojo nacionalno osvoboditev. Prav ta enotnost ciljev, tako v notranji izgradnji, kakor tudi v zunanji politiki, nam dovoljuje trditev, da obstajajo med ljudstvom Malija in ljudstvom Jugoslavije bratske vezi. Tudi zlata plaketa, ki ste mi jo poklonili, je izraz bratskih odnosov, ki nas spajajo. Želim vas prepričati o prijateljstvu malijskega naroda do vaših narodov. Zaključujem svoj govor z najiskrenejšimi željami za nadaljnji razvoj vašega mesta, vaše države in za dolgo življenje vašega predsednika maršala Tita.«

Govor predsednika Keite so

prisotni toplo pozdravili. Po svečani seji Ljudskega odbora se je predsednik Malija zadržal v krajšem razgovoru s predsednikom Neorčićem in ljudskimi odborniki.

Soproga predsednika republike Mali je danes obiskala višjo pedagoško šolo za ekonomiko gospodinjstva v Zemunu. Soprogo predsednika Malija so spremljale soproge predsednika Tita, Aleksandra Rankovića in Avda Huma. Ob vstopu v šolo je gostjo pozdravila članica šolskega sveta Mara Rupena. V razgovoru s predstavnikmi šolske uprave so gostje seznanili z delom te visoke šole. Soproga predsednika Keite in soproga predsednika Tita sta si nato ogledali šolske prostore in internat ter se razgovarjale s študentkami.

GENERAL NASUTION ODPOTOVAL V SARAJEVO

BLAD, 18. jun. (Tanjug). Minister za nacionalno varnost in načelnik generalnega štaba kopenske vojske republike Indonezije general Abdul Harris Nasution in državni sekretar za obrambo general Ivan Gošnjak, sta danes obiskala neko planinsko enoto JLA. Ob tej priliki so pripadniki enote izvedli pred gosti vojaško vajo.

Prebivalci Bohinjske Bele so toplo in prisrčno sprejeli gosta iz prijateljske Indonezije in ge-

nerala Gošnjaka. Pionirji v narodnih nošah so poklonili generaloma šopke cvetja.

Dopoldne sta general Nasution in general Gošnjak obiskala električno centralo Moste in si ogledala Bled.

Državni sekretar Gošnjak je s soprogo prisedel na čast generalu Nasutionu in njegovi soprogi intimo kosilo. Popoldne sta generala odpotovala v Sarajevo.

Ferhat Abas sprejel jugoslovansko novinarsko delegacijo

Tunis, 18. jun. (Tanjug). Predsednik Začasne alžirske vlade Ferhat Abas je danes sprejel jugoslovansko novinarsko delegacijo, ki je obiskala Tunis, ter se ob tej priliki zadržal v daljšem prijateljskem razgovoru z jugoslovanskimi novinarji. Minister za informacije začasne alžirske vlade Mohamed Jazit je priredil sinoči večerjo za jugoslovanske goste. Delegacija je danes odpotovala v Maroko.

Praznik ZAR

Kairo, 18. jun. (MEN). ZAR proslavlja danes peto obletnico evakuacije britanskih čet po neuspeli suški avanturi. Casopisi objavljajo ob tej priliki posebne članke in komentarje, v katerih se spominjajo junakeškega boja ljudstva ZAR proti tuji nadvladi in za popolno osvoboditev.

VREME

Stanje 18. junija: Nad zahodno in srednjo Evropo se zadržuje obsežno področje visokega zračnega pritiska. V navedenih krajih doteka v višinah tudi zelo toplega zraka. Pričakovati je, da se bo lepo poletno vreme nadaljevalo tudi v naslednjih dneh.

Napoved za ponedeljek: Sončno vreme. Najnižje nočne temperature med 12 in 16, čez dan med 20 in 29 stopinj C.

S sobotne slavnostne večerje v beograjskem Ljudskem odboru: predsednik Tito nazdravlja visokemu malijskemu gostu

(Foto - Tanjug)

Predsednika Keita in Tito odzdravljata Beograđanom na Terazijah

(Foto - Tanjug)

SESTANEK TREH LAOSKIH PRINCEV

»Razumevanje in popustljivost«

Prvo uradno srečanje v Zürichu — Glavni vprašanji: ustavitev ognja in vlada nacionalne enotnosti

ZÜRICH, 18. jun. (AP). Danes so se prvič uradno sestali trije laoski principi — Suvana Fuma, Sufanuvong in Bun Um, vodje treh laoskih političnih grupacij.

Na tem sestanku, ki je bil pravzaprav med kosilom v nekem žuriskem hotelu, so bili tudi minister legalne laoske vlade Folsena, predstavnik gibanja Patet Lao v Zenevi Vongvicit in general prozapadnega vientsanskega režima Fumi Nosavan.

Govorili so o dveh glavnih vprašanjih: o dejanski prekinitvi ognja in formiranju vlade nacionalne enotnosti, ki bi naj napravila konec razdelitvi države. Na dnevnem tedu trodnevnega sestanka treh princev je še vprašanje političnega programa ter principi formiranja

enotne vlade in njena bodoča vloga.

Včeraj je šef vientsanskega režima Bun Um predlagal, naj bi laosko ustavo dopolnili z uredbo, ki bi omogočila kralju Savang Batani, da prevzame vladno v svoje roke. Ta predlog pa sta hladno sprejela vodja gibanja Patet Lao Sufanuvong in šef Kambođe Narodom Sihannuk, ki posreduje pri reševanju laoske krize.

Današnji sestanek laoskih princev je potekal, po besedah hčerke Suvana Fume princeve Muna, ki vrši dolžnost predstavnika za tisk na tem sestanku, v

atmosferi prisrčnega razumevanja in popustljivosti.

Skupno poročilo o rezultatih razgovorov bodo izdali ob koncu trodnevnega sestanka.

Zeneva, 18. jun. (AFP). Francoski minister za zunanje zadeve Couve de Murville se je včeraj večkrat sestel s šefi nekaterih delegacij, ki sodelujejo na mednarodni konferenci o Laosu. Obvestil jih je o razgovorih, ki jih je imel s sovjetskimi zunanjimi ministrom Gromikom in zunanjim ministrom LR Kitajske Čen Jiom.

James Caldwell v Vojvodini

Novi Sad, 18. jun. (Tanjug). Vodja kanadske socialno demokratske stranke James Caldwell je danes obiskal pokrajinski odbor SZDL Vojvodine v Novem Sadu. Obiskal je tudi galerijo Matice srbske in petrovaradinsko trdnjavo.

Državni prvak v vajah na orodju Miro Cerar, ki je v soboto in včeraj nastopil na republiškem prvenstvu, je ponovno dokazal slajno formo, saj je — razen v preskoku med obveznimi vajami — zmagal na vseh orodjih. V poljubnih vajah pa je na krogih delil prvo in drugo mesto s Brotom. Na dobro obiskani prireditvi je bilo okrog 350 tekmadeti in vseh okrajnih svetov, razen iz novogoriške in murskoboške

njegovi soprogi Jovanki več daril — umetnine iz slonove kosti in usnja, pletenine in ročna dela.

Zvedelo se je, da bosta predsednika Tito in Keita s svojimi sodelavci nadaljevala uradne razgovore na Brionih, po potovanju predsednika Keite po Hrvaški in Sloveniji.

Predsednik republike Mali je priredil danes v svoji rezidenci na Dedinju svečano kosilo na čast predsedniku Titu in njegovi soprogi.

Na kosilu so bili z jugoslovanske strani predsednik Zvezne ljudske skupščine Petar Stambolić, podpredsednika ZIS Aleksandar Ranković in Rodoljub Čolaković, predsednik Ljudske skupščine Srbije Jovan Veselinov, člani ZIS Veljko Zeković, Nikola Minčev, Vladimir Popović in Avdo Humo ter druge visoke osebnosti, kakor tudi predstavniki političnega in kulturnega življenja Beograda. Na svečanem kosilu so bili tudi vsi člani uradnega spremstva predsednika republike Mali, ki so z njim prišli na obisk v Jugoslavijo.

Predsednika Keita in Tito sta danes obiskala kmetijsko

Partizanska odlikovanja in priznanja

V zgodovini bojev jugoslovanskih partizanov je prvič govora o odlikovanjih, ki ga je 14. junija 1942 objavil na predlog o odlikovanjih le-teh za zasluge v osvobodilnem boju v Odloku Glavnega poveljstva slovenskih partizanskih čet Izvršni odbor Osvobodilne fronte in se glasi:

»V težnji, da bi junaki našega osvobodilnega boja, ki je tako bogat na prekrasnih primerih hrabrosti, požrtvovalnosti in prezira smrti, dobili vidno priznanje za velike zasluge v korist osvobodilnega boja slovenskega naroda, ki jih ni mogoče nagraditi z nobenimi materialnimi sredstvi, ustanavlja IOOF naslednje znake častnega odlikovanja:

1. »Znak hrabrosti«, ki se nosi na rokavu leve roke.
 2. »Red slovenske osvobodilne zastave«, ki se nosi na levi strani prsi.
 3. »Red partizanske zvezde«, ki se nosi na levi strani prsi.
- Vsa ta odlikovanja daje IOOF na predlog Glavnega poveljstva slovenskih partizanskih čet. Za izvedbo tega zakona bo izdan poseben pravilnik.
- Pobudo za odlikovanja je dal Edvard Kardelj. Na sestanku z vodjo Centralne tehnike Milana Škerlavajem-Petracem v začetku junija 1942 v bunkerju Neubergerjeve hiše na Vilharjevi cesti 22 v Ljubljani je Kardelj napravil osnutek vseh treh odlikovanj z naročilom, da jih kdo v podrobnosti izdela. To je napravil Vlasto Kopač, ki je delal kot risar v Centralni tehniki. Z izdelanimi načrti je Edvard Kardelj soglašal, Petrac pa je dal odlikovanja s posredovanjem Borisa Kariža izdelati Mileni Ježek-Zorovi, ki je imela v Franciskanski ulici 7 lokal, kjer je delala in prodajala umetno cvetje. Tu sta s hčerko hiteli delati, ker sta imeli naročilo, da napravita v najkrajšem času čimveč odlikovanj. Z blagom in zlato prejo ju je zalagal Kariž, ki je narejena odlikovanja tudi odnašal. V Muzeju NO je ohranjenih samo nekaj primerkov teh odlikovanj.

»Znak hrabrosti«: rdeča zvezda s premerom 3 cm iz rdeče klobučevine in zlato obrobljena.

»Red slovenske osvobodilne zastave«: na slovenski zastavi 4x5 cm je rdeča zvezda v premeru 3 cm. Zvezda in zastava sta obšiti z zlato nitjo, na spodnji strani zastave pa so 4 cm dolge zlate niti.

»Red partizanske zvezde«: kvadrat 6x6 cm iz modre klobučevine, obšit z zlato nitjo, v sredini z zlato obšito rdečo zvezdo s premerom 2,5 cm, okoli zvezde pa zlat pšenični klas.

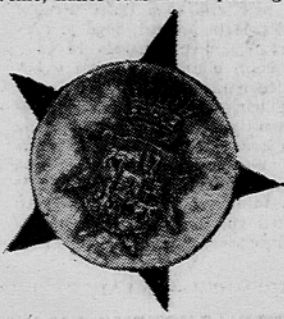
V ilegali Tomšičevi tiskarni v Ljubljani so za odlikovanja napravili omote z napisom: »V imenu Izvršnega odbora Osvobodilne fronte podeljuje Glavno poveljstvo slovenskih partizanskih čet tovarišu ... odlikovanje RED HRABROSTI (RED SLOVENSKE OSVODILNE ZASTAVE, RED PARTIZANSKE ZVEZDE)«.

Izdelava odlikovanj se je zavlekla, ker je imela Zorova še naročilo, da izdela zastavo za Prvi udarni bataljon Toneta Tomšiča. V pismu Edvardu Kardelju, 28. julija 1942, piše Petrac, da je »odlikovanj izdelanih prve vrste 10, druge vrste 10, tretje 50 komadov«. Vseh odlikovanj je Zorova naredila okrog tri sto.

Izdelava odlikovanj so po vojaški intenciji poslali do Pre-

slovensko trobojnico...

Za odgovor na ta predlog ne vemo, kakor tudi ne na predlog

»Turjaško odlikovanje«, kakršnega so dobili štirje partizani, ki so 18. septembra 1943. leta prvi vdrl v Turjaški grad

štaba Vzhodnodolenjskega odreda z dne 20. decembra 1942, ki med drugim pravi, da bi prišel »v poštev za odlikovanja samo tov. Brodarec Janko... Izkazal se je v borbi 1. VI. 1942 in je bil partizan 2. čete belokranjskega bataljona DO«. To je tudi edini znan predlog na odredbo, ki jo je 26. junija 1942 izdalo Glavno poveljstvo.

Glavno poveljstvo NOV in POS je 25. aprila 1943 z dopisom štabom con, brigad in od-

redov ponovno zahtevalo predloge za odlikovanja. »Poslajte nam čimprej predloge za odlikovanja borcev, komandirjev, komandantov in politkomisarjev. O onem, za katerega menite, da zasluži odlikovanje hrabrosti, morate navesti konkretno, kje in kolikokrat se je v borbi izkazal. Prav tako morate navesti komandni sestav, ako menite, da zasluži odlikovanje, njihove zasluge za brigado, bataljon ali četo. Poleg tega morate tudi navesti, ali zasluži tudi pohvalo hrabrosti. Pri ocenah morate paziti, da dotični, ki ga predlagate za odlikovanje, to tudi v resnici zasluži. V bodoče morate redno pošiljati predloge za odlikovanja ali pohvalo in to za borce kakor za komandni sestav.«

Ne vemo, ali je Glavno poveljstvo NOV in POS imelo kakšna odlikovanja samo v načrtu ali pa ga je že obvestil Vrhovni štab, da se pripravljajo enotna odlikovanja za vso NOV Jugoslavije. Odlok o teh odlikovanjih je izdal Vrhovni štab šele 15. avgusta 1943:

- »Osnujejo se naslednja odlikovanja:
1. Red narodnega heroja (za herojska dela na bojnem polju in za herojsko zadržanje pred sovražnikom).
 2. Red partizanske zvezde prvega reda (za umetnost v pove-

ljevanju in za posebne zasluge v boju), drugega reda (za hrabrost in posebne podvige borca), tretjega reda (za hrabrost in požrtvovalnost v boju).

3. Red narodne osvoboditve (za zasluge pri osvoboditvi naroda).
4. Red za hrabrost (za hrabrost v NOB).
5. Medalja za hrabrost (za hrabrost v NOB).
6. Red bratstva in enotnosti (za delo pri ustvaritvi enotnosti naših narodov).

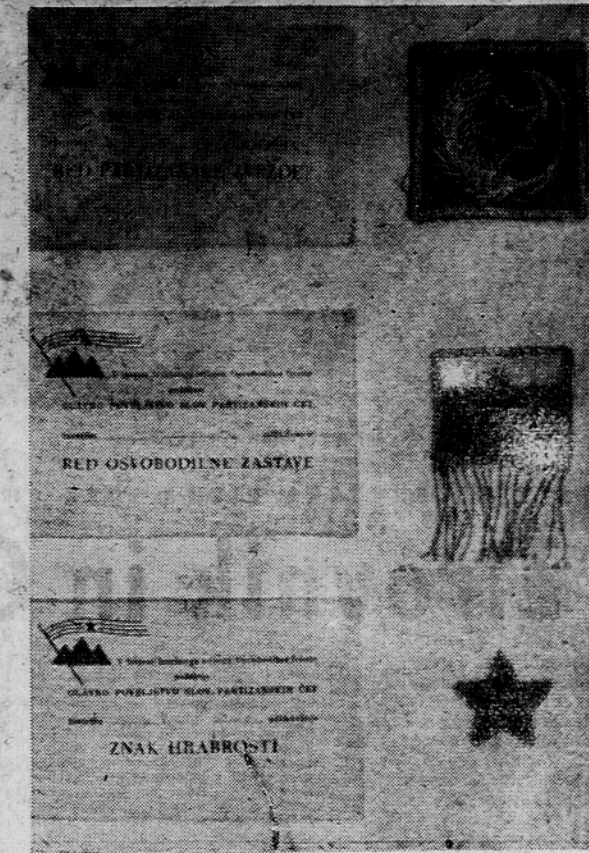
O pompi k odloku o odlikovanjih je rečeno, da »doslej proglašeni narodni heroji avtomatsko dobijo Red narodnega heroja«. Naziv narodnega heroja je uvedel Vrhovni štab že z odredbo v Biltenu 12-13 za december 1941 - januar 1942. »Vrhovni štab narodnoosvobodilne in prestovoljske vojske Jugoslavije ustanavlja kot največje priznanje za borce, komandirje, komandante in politične komisarje, ki so se s svojim junastvom in požrtvovalnostjo v narodnoosvobodilni borbi proti okupatorju in domačim izdajalcem posebno izkazali, naziv narodnega heroja. Ta naziv podeljuje borcev samo Vrhovni štab.«

V naslednjih številkah Biltenu Vrhovnega štaba so objavljena imenovanja prvih narodnih herojev. Ko je izšla odredba o odlikovanjih, so razglasili 22 narodnih herojev. Vseh skupaj je bilo odlikovanih do danes 1307 pripadnikov narodnoosvobodilnega gibanja, od teh 175 Slovencev. Od Slovencev ali na slovenskem ozemlju bojujočih se partizanov so imenovani prvi: Tone Tomšič, Ljubo Sercer, Slavko Slandler, Milovan Saranović, Dragan Jeftić in Ivan Kavčič.

Red narodnega heroja so podeljevali sprva samo padlim partizanom in organizatorjem NOB. Prvi živi borec, ki je dobil Red narodnega heroja, je Stanko Semič-Dakj (10. oktobra 1943).

Ostala odlikovanja je začel deliti AVNOJ razmeroma pozno. S prvim odlokom 24. julija 1944, skoraj leto dni po izidu odredbe, je odlikoval AVNOJ z Redom narodne osvoboditve dvajset enot NOVJ, med njimi tudi Tomšičevo in Cankarjevo brigado. Prvi posamezniki pa so bili odlikovani z odlokom AVNOJ 7. in 25. septembra 1944.

Po končani vojni so uvedli še nova odlikovanja, od katerih so se Red zasluge za narod prve, druge in tretje stopnje ter Me-

Prva partizanska odlikovanja, za katera je dalo predlog Glavno poveljstvo slovenskih partizanskih čet, odlok zanje pa je izdal 14. junija 1942. leta Izvršni odbor OF

dalja zasluge za narod podeljevala v glavnem borcev in aktivistov iz NOB za njihove zasluge v tem času.

Odlok za »Spominski znak 1941« je izdalo Poverjenstvo za Narodno obrambo NKOJ (Nacionalni komite osvoboditve Jugoslavije), pravico zanj pa so imeli borci in aktivisti, ki so delali od leta 1941 dalje brez prenehanja. Odlikovanja in spominske znake 1941 so začeli podeljevati oktobra 1944. V glasilu Glavnega poveljstva NOV in POS Naša vojska lahko beremo o odlikovanjih nekaterih političnih delavcev z Redom hrabrosti in Stanka Semiča-Dakija z Redom narodnega heroja. Odlikovanja so predali zelo slovesno.

K odlikovanjem štejemo tudi tiste drobne primere samoiniciativnega odlikovanja (razni spominski znaki) posameznih štabov, ki so hoteli dati s tem priznanje tistim svojim borcev, ki so se izkazali pri posebnih nalogah. Znana sta dva primera: eden iz bojev za Turjak septembra 1943, drugi pa iz okupi-

rane Ljubljane sredi leta 1944.

»Turjaško odlikovanje« je bilo izdelano samo v štirih izvodih. Podelil jih je komandant II. bataljona Prešernove brigade štirim od osmih borcev, ki so prvi vdrl v grad. Odlikovanje je preprosto: gumb z grbi turjaških grofov, ki so jih našli v gradu, so pripeli na pločevinasti peterokraki zvezdi, vse to pa na okrogli podlagi iz zelene-ga baržuna

»Ljubljansko odlikovanje« pa je še preprostejše: dve peterokraki zvezdi (iz rdece in črne klobučevine), na sredi sešiti takole, da pridejo kraki zgornje med krake spodnje zvezde. Dobilo ga je nekaj ljubljanskih žena, ki so se prav posebno izkazale pri delu Slovenske narodne pomoči. Odlikovanja je delila v imenu tričlanski odbor SNP Vera Marentič.

Verjetno je primerov pohval borcev in aktivistov v obliki raznih spominskih znakov še več. Čeprav to niso odlikovanja, ki bi jih dobili politični ali vojaški organi, so zanimiva kot dokument časa. Miro Luštek

Sredi blokade

Ze 1941 so opravljali Italijani v Ljubljani blokade in racije. Zato smo se morali aktivisti OF, še zlasti pa ilegalski, redno seliti iz enega v drugi del Ljubljane. Nikoli nismo vedeli, kje bo ponoči blokada ali racija. Naše »preseljevanje« je bilo torej prepusteno našim lastnim občutkom in orientaciji.

Ob neki priliki sem se oglasil na javki »Preša«. To je bila trafika pred tedanjim Jugoslovansko tiskarno pri Zmajskem mostu, v kateri je bila zaposlena naša aktivistka Zinka Kisovec. Govoril sem ji o nalogah, ki naj bi jih opravila naslednjega dne. Tik preden bi morala zapreti trafiko, so pridržali italijanski vojaški tovarnjaki. Vojaki so takoj blokiral vse ulice od Zmajskega mostu, del živilskega trga, del Poljanskega nasipa, stranske ulice od Poljanskega nasipa na Poljansko cesto in Kopitarjevo ulico, se razvrstili po ulicah, naglo postavili na važnejših točkah »Brede« in strojinice in vdrl v takratno Jugoslovansko tiskarno. Menda so iskali naše aktiviste, češ da prinašajo ilegalno literaturo. OF iz tiskarn, torej tudi iz Jugoslovanske tiskarne. Italijanom se je namreč zdelo čudno, da je naša ilegalna literatura lepo tiskana in opremljena, pa so bili prepričani, da jo tiskamo v pravih tiskarnah.

Vojaki so med tem časom že pripeljali iz tiskarne delavce in nameščenice, jih strpali v kamione in jih odpeljali v Belgijsko vojašnico. Prizanesli niso niti ljudem, ki so bili tedaj na blokiranih cestah. Skratka, če bi tedaj odšel iz trafike, bi pograbil tudi mene in...

Tako se pa ujeti spet nisem

dal! V trafiki, ki je bila v okroglem kiosku, s premerom 1,5 m, sem sedel na tla, da me skozi okence ni bilo opaziti. Med tem je Zinka prodajala cigarete. Italijanski vojaki, ki so kupovali cigarete, so se šalili z njo, in kot so bili vsiljivi, nenehno stali pri okencu. Čim je bila sama, sva premljevala kaj naj storiva. Blizala se je že tuda osma ura, ko je morala zapreti trafiko. Končno sva napravila takle načrt: Zinka naj zapre trafiko, mene pa naj zapre vanjo. Če bi se namreč pojavil z Zinko pred trafiko, bi vojaki pustili njo domov, mene pa bi naložili na tovarnjak in odpeljali. Do tistega časa so me že večkrat iskali in srečanje z njimi v vojašnici ali na policiji gotovo ne bi bilo mem v prid. In Zinka me je res zaklenila v trafiko.

Nekaj časa sem sedel v trafiki na stolu in kadil. Prepričan sem bil, da bo blokada, ki so jo začeli Italijani okoli osme ure, končana do devetih in se bom potem lahko »svobodno« gibal v trafiki ali smel zakasljati, ne da bi se bal, da me bo znanj kdo slišal.

Vendar se moje želje niso izpolnile. Italijanske patrulje namreč niso preiskovale samo tiskarne, temveč tudi bližnje hiše. Vse do pete ure zjutraj so izlele patrulje v neposredni bližini trafike. Ena pa je bila za »vsak primer« kar

poleg trafike. Slednjič mi ni kazalo drugega, kot da sem si uredil »prenosišč«. Sezul sem se, prižgal majhen električni kuhalnik, ob katerem sem se grel in se zleknil na plašč, ki sem ga imel s seboj. Da ne bi v taki priliki vzdrl dal jutra, nisem bil v skrbeh. Resnično pa sem se bal, kaj bo, če bodo Italijani vneli v trafiko, kajti ta nevarnost je pretlala... Edino, kar mi je preostalo, so bile cigarete. Kadil sem veliko, saj sem kadil neprestano do jutra.

Ob peti uri zjutraj je nastalo okoli trafike vpitje. Povelja sem, povelja tja... Kaj je? Na vso srečo so Italijani zaključili preiskave in blokado in se odpeljali. Kmalu po peti uri pa je prišla v trafiko tudi Zinka, ker jo je skrbelo, kako sem prebil noč.

Milan Škerlavaj-Petrac

Vladimir Krivic

LJUBLJANA V 1941. LETU

To prvo bitko, bitko za skrito orožje, je dobila Partija, pri čemer ni imela skoro nobenih izgub. Bil je to pravzaprav prvi plebiscit v času okupacije in prva težja preizkušnja. Toda sedaj je bilo treba očistiti in pospraviti orožje, zakaj precej orožja je bilo izvlečenega iz kanalov, potokov, iz Save in Ljubljanice. Ena prvih popravilnic je bila v tovarni »Saturnus«.

Kasneje je celica kemikov organizirala laboratorij za izdelovanje eksploziva, kar je omogočalo izvedbo večjih sabotažnih akcij.

Težko je preceniti, koliko orožja je bilo tedaj zbrano. Lahko pa mirno ocenimo, da je bilo nad 500 pušk, nekaj

desetin mitraljezov ter veliko revolverjev in bomb z odgovarjajočim strelivom.

Vendar moramo takoj poudariti, da zbrano orožje ni zadostovalo za predvidene potrebe, zato so borbene grupe, ki so se formalne že maja meseca, kmalu začele zbirati novo orožje tako, da so razoroževali italijanske »vojake in oficirje«.

V zvezi z italijansko taktiko »volka v ovčji koži« so izhajali v slovensčini vsi štirje predvojni dnevniki v Ljubljani, namreč klerikalni Slovenski in Slovenski dom ter nacionalistično Jutro in Slovenski narod. Prav tako je delala naprej ljubljanska radio-oddaja na postaji. Širše in redno obveščanje javnosti je zato postalo nujno potrebno prav ta-

ko, kot vojaške priprave. Ni so več zadoščali zgolj letaki in pisanje parol. Tako je okrog 10. maja že

izšel Slovenski poročevalec,

ki je kmalu začel redno tedensko izhajati in sicer ob torkih.

Napori vloženi v organizacijo »Tehnike«

so bili izredni. Prostori, material, kadri, zveze, skrivališča - »bunkerji«, javke, denar - vse to in še marsikaj drugega je bilo treba organizirati v dokaj kratkem času. Kapacitete starih partijskih tiskarn so postale daleč premajhne. Treba je bilo »tehniko« tudi čim bolj decentralizirati. Tako so nastale prve rajonske ciklostilne tehnike v Ljubljani že poletj 1941. Do konca leta smo imeli rajonske tehnike skoro po vseh rajonih. Tudi partijsko glasilo »Delo« je v svoji septembrski številki 1941 opozarjalo na potrebo po decentralizaciji v organizaciji tehnike ter slabosti nekaterih organizacij, ki so se enostransko orientirale samo na razvijanje partizanstva, podcenjevale pa utrjevanje tehnike, t.j. za celotno osvobodilno gibanje tako važnega sektorja zvez in tiska.

Kadri, ki so se »izsolali« v ljubljanskih tehnikah, so bili kasneje organizatorji tehnik skoro po vsej Sloveniji. Vse prvo leto okupacije pa je bilo središče tehnike za vso Slovenijo v Ljubljani.

Takoj je bilo treba organizirati tudi izdelovalnico za ponarejanje dokumentov za vsa področja administrativno na šest delov razcepljene Slovenije, da bi olajšali gibanje našemu ilegalnemu kadru, itd.

Ze maja meseca smo razmišljali tudi o organizaciji

naše radio službe. Tudi jaz sem v začetku delal pri organiziranju tega sektorja, preden sem bil - konec maja ali v začetku junija - vključen v novi tričlanski okrožni ljubljanski vojni komite, kjer sem bil posebej zadolžen za organizacijo OF v okrožju. Tedaj je komite vodil Boris Kraigher, tretji član pa je bil Tone Dolinšek, ki je bil posebej zadolžen za vojaški sektor. On je vodil posebno Vojno komisijo, jaz pa okrožni odbor OF. Pred menoj je organiziral v okrožnem merilu OF Boris Kidrič, ki nam je še tudi kasneje večkrat neposredno pomagal pri tem delu. Iz tega lahko vidimo, kako pozornost je posvečal v tem času Centralni komite izgradnji OF v Ljubljani.

Tretja, v tem času nič manj važna naloga kot vojaške priprave in organizacija zvez ter obveščanje prebivalstva, je bila organizirana politična borba za enotnost in boj proti izdajalcem.

Ta boj je imel seveda svojo politično in propagandno ter obveščevalno in vojaško plat. Brez organiziranega političnega in obveščevalnega ter materialnega »zaledja« nobena oborožena borba ne more uspeti, zlasti pa ne v takih pogojih, v katerih je bila Slovenija in Ljubljana: bližina okupatorjevih matičnih dežel, občutljivi strateški položaj Slovenije, ki je križišče poti prehodno ozemlje na vzhod, sever in jug, ozemlje, preko katerega so šle zveze do vseh glavnih front okupatorjev v drugi svetovni vojni. Poudariti moram še, da je okupator imel tu izredno močne vojaške baze in postojanke, zlasti italijanski.

PRIPRAVLJAMO SE NA 22. JULIJ

Razsvetljava cest, spomenikov in zgradb

V okvir obsežnih priprav za slavnostno praznovanje 20-letnice ljudske revolucije in velikega zborovanja, ki bo 21. julija zvečer v Tivoliju, spada tudi razsvetljava cest, ulic, spomenikov in važnejših zgradb v Ljubljani. Posebna komisija pripravljalega štaba za praznovanje skrbi tudi za izboljšanje javne razsvetljave. Moderno razsvetljavo bodo dobile Dalmatinova, Cigaletova, Cilenškova, Rožičeva, Partizanska in Tomšičeva ulica ter Titova, Gosposvet-ska in Celovška cesta ter Stepanjsko nabrežje. Ob vseh teh cestah in ulicah bodo postavili visoke drogove z neon-skimi svetilkami na živo-srebrno paro. Dopolnili in modernizirali bodo tudi razsvetljavo na Miklošičevi cesti, Cankarjevi, Čopovi, Be-čuhovnovi, Župančičevi, Kidri-

čevi, Trgu OF, Celovški ob Prešernove do tovarne Union, Medvedovi in Ruski cesti. Razen cest in ulic bodo odslej stalno razsvetljeni vrh nebotičnika, Ljubljanski grad, Narodna in Moderna galerija ter Robbov vodnjak pred Magistratom. Na poseben način bodo osvetlili kulturne in zgodovinske spomenike naših velikih mož: Toneta Tomšiča, spomenik talcev, Prešernov spomenik in druge. Dalje bodo posebej razsvetljene pomembnejše palače in zgradbe v našem mestu: Ljudska skupščina, stavba CK ZKS, muzej NOB, grobnica narodnih herojev in spomenik Borisa Kidriča.

Pri pripravljalnem štabu za praznovanje 20-letnice ljudske revolucije so ustanovili posebno komisijo, ki skrbi za pravilno svetlobno ureditev in razsvetljuje vseh teh objektov. Vzoredno z novimi in rekonstrukcijskimi deli bo podjetje »Javna razsvetljava« skrbelo za izboljšanje neon-

skih napisov in svetlobnih reklam nasploh. Podjetje se bo ukvarjalo s produkcijsko, komercialno, projektivno in servisno dejavnostjo.

Tudi trgovska podjetja v središču mesta bodo po novem pravilniku o javni razsvetljavi na novo uredila in razsvetlila svoje prodajne prostore, s 150 luksi, razsvetljeno blago in prodajne mize s 350 luksi in izložbena okna in vitrine s 500 luksi.

Razen novih in rekonstrukcijskih del pri javni razsvetljavi našega mesta, bo v prazničnih dneh posebno učinkovito razsvetljeno zborovalni prostor v Tivoliju, predvsem z indirektno in reflektirano svetlobo več tisoč svetlobnih teles.

Z novimi in preureditvenimi deli pri razsvetljavi cest, ulic, trgov, spomenikov in palač bo slovenska metropola dobila ponoči povsem novo podobo, ki bo primerna republiškemu središču.

N. B.

Racije v Ljubljani februarja in marca 1942 - prevozi v vojašnice

Na startu v Ljubljani pred dirko »Čez Col«

SESTA KOLESARSKA DIRKA »ČEZ COL«

Žirovnik in Odred prva

Ljubljana, 18. jun. — Na današnji tradicionalni Odredovski kolesarski dirki, ki je že šesta zapored, je sodelovalo kar 59 kolesarjev iz raznih krajev države, med katerimi so bili tudi reprezentanti (razen Petroviča in Valčiča), ki se pripravljajo za skrajšano amatersko dirko »Tour de France«. Start je bil prvotno določen na Cankarjevo cesto, vendar ga je moral organizator iz tehničnih razlogov premakniti precej dalje na Tržaško cesto, od koder je ob 8. uri krenila dolga vrsta kolesarjev na pot do Sezane (69 km), kjer je bila prva poletaja. Sprva so kolesarji vozili v str-

njeni koloni, v njej pa so favoriti budno pazili drug na drugega in se niso dosti menili za neprestane in neuspešne pobege »outsiderjev«, ki so dobili prvo korožo že ob Brezovici dalje. Ti poskusi so bili kajpak neresni, saj so se morali udeležniki že po kratkem veseli spet vrniti v skupino; šele pri Senožečah je Rogovec Škerl zbral toliko moči in smuknil izpred oči zasledovalcev, toda skupina kakih 37 kolesarjev ga je brž spet dohitela. Ostali zamudniki pa so se, če lahko tako rečemo, nekako porazgubili po postojanskih ridah in prišli na cilj prve poletaje s precejšnjo zamudo. Ciljno črto v Sezani je prvi prevozil Sancen iz Pule s časom 2:08:30, za njim pa v enakem času Bajc, Milenković, Zirovnik, Bergant, Traven in drugi. Najhuje pa je kajpada udeležence čakalo še med popoldanskim vožnjo od Sezane proti Ljubljani, kajti karavana je morala v najhuje vročinski prevozi najbolj nevarni in strmi Col. Pa to še ni bilo vse! Malokdo je nam-

reč računati, da bo večina kolesarjev prav po tej prašnati cesti posla zbirer številnih kvarov na kolesih. Do vrha Cola, kamor je prvi prišel Levačič pred Boletarjem, Zirovnikom in Valentičem, je še slo nekak ugodno, potem pa so vrodina in defekti opravljali svoje. Raztegnjena kolona se je zaradi tega naglo krčila, saj smo splošno vse bolj srečevali nesrečnike ki so utrjeni popravljali je-klene konjčke, Rogovec Bizjan pa je razen tega še padel in se poškodoval neke pri Hotečih. Med najbolj zadovoljnimi ali srečnimi sta bila prav Rogovec Levačič in Zirovnik, ki ju tekmovalna sreča ni zapustila in sta si po pravnih klancih Cola pridela čedno prednost, nato pa na asfaltni cesti proti Ljubljani v pospešeni vožnji vidno večala razdaljo in tako prva prišla na cilj (ob 18. uri), ki jo na Cankarjevo cesti s časom 3:23:30. Kake štiri minute za njima pa je množica gledalcev pozdravila naslednje tri junake — Bajca, Berganta in Boletarja, ki so tako

obnem zagotovili ekipno zmago Odredu.

KONČNI IZIDI
1. Zirovnik (Bog) 5:31:00, 2. Levačič (Karlovac) 5:31:00, 3. Bajc (Odred) 5:34:50, 4. Bergant (Odred) 5:34:50, 5. Boletar (Odred) 5:40:10, 6. Milenković (Beograd) 5:40:10, 7. Paranc (Karlovac) 5:40:10, 8. Gorčin (N. Dimić) 5:43:35, 9. Ostojič (Pula) 5:44:55, 10. Pečnik (Branik) 5:44:55.
EKIPNI PLASMA: 1. Odred 16:44:30, 2. Bog 17:01:21, 3. Karlovac 17:04:00, 4. Pula, 5. Primorje (AJ-dovščina).

NEDELJSKI MOZAIK

Moskva — Na tekmovalni prva poletaja Moskve je sovjetski atlet Igor Ter — Ovanesjan postavil nov evropski rekord v skoku v daljino. V prvem pokušaju se je mladi atlet pognal 8,19 m daleč, kar je bilo za 2 cm boljše od njegovega rekorda.

New York — Na atletskem tekmovalju v Albequerque je svetovni rekord v skoku v daljino Boston skočil 8,23 m daleč, kar je samo cm slabše od svetovnega rekorda.

Moskva — Na atletskem tekmovalju je Tamara Pres vrgla disk 33,23 m daleč, kar je letošnji najboljši rezultat na svetu. Na istem

KVALIFIKACIJSKA NOGOMETNA TEKMA ZA II. LIGO V ZABOKU

MARIBOR : MLADOST 3:0 (1:0)

tekmovalju je sovjetski tekmovalac Rudenkov vrgel kladivo 66,13 m, Tatjana Ščelkanova pa je skočila v daljino 6,20 m.

Philadelphia — V finalu ameriškega študentskega atletskega prvenstva je bilo doseženih več odličnih rezultatov. Nekaj boljših izidov: 100 y Budd 9,4, Jerome 9,5, 220 y Budd 20,8, 440 y Farmer 46,2, 880 y Bork 1:48,3, 120 y z ovirami Tare 13,9, 440 y z ovirami Farmer 30,8, višina Thomas 218.

Varšava — Na tradicionalnem mednarodnem atletskem tekmovalju za memorial Kusoczninskega so

MENGES — Zelo oslabiljeno moštvo Odreda — Krim je včeraj v Mengšu premagal v tekmi za pokal FLRJ domačo enajstoročnico Mengša 5:2 (2:2). Strelci golov za Krim so bili Škraba 2, Bohinc, Klavns in Kastelic.

Ljubljana — V pokalni nogometni tekmi je Postar premagal Bratislavo iz Hranstnika 2:1 (2:0).

OSIJEK — V I. kolu mednarodnega nogometnega turnirja je Osijek premagal Sremsko Mitrovico 3:0 (2:0). Subotica pa mlado reprezentanco Gradca 6:1 (4:0).

ATLETSKO PRVENSTVO GORENJSKE

Prišli so od vsepovsod

Dobra udeležba, zagrizeni boji — Večina prvih mest le pripadla Kranjčanom in Jeseničanom

BLED, 18. junija — Več ko pet ur so trajali danes boji najboljših atletov in atletinj z Gorenjske za naslove podveznih prvakov. Prekrasni blejski stadion, na katerem pa atletske naprave še ne ustrezajo vsem predpisom in potrebam, je bil prizorišče zanimivega tekmovalja, ki je zadovoljilo tako po udeležbi kakor tudi po borbenosti nastopajočih. Na moč presenetljivo pa je, odkod povsod so prišli tekmujoči. Razen že znanih središč Kranja in Jesenice so namreč poslali na ta nastop atlete in atletinje tudi iz Kamne gorice, Viskokega, Križ, Naklega, Sece, Zirov, Radovljice. Vogelj in Bleda. Požrtvovalnim atletskim delavcem GAP in pa propagatorjem je to zvrst v vseh teh krajih gre zasluga, da je atletika tod že dobila trdna tla.

Ceprav je večina prvih mest pripadla Triglavčanom in Jeseničanom, pa so se v odločitve za prvenstva vmešavali tudi mnogi drugi. Peternel iz Zirov je na primer skočil v višino 173 cm. Blejec Hočevar je bil najhitrejši na 100 m. Mitinga se je izven konkurence udeležil tudi novopečeni državni reprezentant Križ Stros (Ljubljana), rojak iz Naklega, ki je premočno zmagal v teku na 300 m in glede na pomanjkanje konkurence in mehko stezo dosegel kar dober čas 8:40,4. Med ostalimi rezultati velja omeniti še Bleknusca (Triglav), ki je sunil kroglo 14,30 m daleč.

Nekaj rezultatov: Člani — 100 m: inž. Zupan (T) 12,1, Arzenšek (Vis) 12,2, 1500 m: Gantar (T) 4:38,4, 3000 m: Florjanc (T) 9:22,5, Verd-nik (T) 9:33,9, izven Stros (L) 8:40,4, višina: Peternel (Zir) 173.

REPUBLIŠKO ATLETSKO PRVENSTVO ZA MLAJŠE MLADINKE

DRŽAVNA REKORDA MLADINK KLADIVARJA

CELJE, 18. junija — Mlade celjske atletinje so v II. kolu republiškega atletskega prvenstva za mlajše mladinke zbrale izredno visoko število točk: Kladivar A 9.234 točk in Kladivar B 6.542 točk. Izredno dobro sta se odrezala v skoku v daljino Lubejeva, ki je postavila s skokom 5,18 m nov državni rekord za mladinke, in Serčeva, ki je z majhnim prestopom skočila 5,36 m, sicer pa je tudi dosegla odlično znamko 5,13 m. Stafa mladink 4 x 60 m pa je s časom 30,8 postavila državni rekord za mlajše in starejše mladinke.

Rezultati: 60 m: Lubej, Serbec 7,9, krogla: Urbančič 11,83, 400 m: Fonda 66,7, višina: Urbančič 143, daljina: Lubej 5,18, Serbec 5,13, Urbančič 495, Čede 475, Stafa 4 x 60 m: Kladivar A 30,8, Kladivar B 33,4.

Atletika v Mariboru
MARIBOR, 18. junija — Zeleni-čarski atletski klub »Maribor« je priredil prvenstvo atletsko tekmovalje, na katerem so bili doseženi razmeroma dobri rezultati: Zenske — 80 m ovire: Smid 13,7; 60 m — Hadner (oba Br) 8,1; višina Zorenč (M) 143; 200 m — Hadner 27,4; krogla: Papirer (M) 29,96; krogla — Jenuš (M) 11,18; daljina — Zorenč (M) 4,67; mladinke — krogla — Ajlec (B) 9,34; — člani: 200 m — Muc (B) 22,8; krogla — Popović (JLA) 14,17; 400 m — Fošnarč (B) 1:31,4; 800 m — Zmavc (B) 2:04,8; 1.000 m — Ivančič (M) 9:06,2; daljina — Novak (B) 6:02; krogla — Selmanović (JLA) 54,50; 4 x 100 m: Branik 45,0.

Zmaga celjskih atletov v Graacu
Celje, 18. junija. — V četrtak so celjski atleti gostovali v Graacu, kjer so v prijateljskem dvoboju premagali reprezentanco Stajarske z rezultatom 319 : 307. Na sporedu je bil celoten olimpijski program — razen tekme na 10.000 m, za obe ekipi pa so nastopili po trije atleti v vsaki disciplini. Jeseni bo povratni dvoboj v Celju. K. J.

Kovačev državni rekord
Zagreb, 18. junija. V polčasu nogometne tekme Dinamo-Luzern je državni rekord Džani Kovač postavil nov državni rekord v teku na 300 m s časom 34,0.

MITING OLYMPIJE — SVOBODE

Ingolič 50,1 na 400 m
Ljubljana, 18. junija — Številni mladiki Olimpije-Svobode so se zbrali na društvenem tekmovalju, katerega rezultati bodo prišli prav sestavljalcem ekip za prihodnje moštvene nastope, zlasti pa še za finale zvezne lige za mlajše mladince. Na startu so bili tudi člani, med katerimi je Ingolič dosegel osebni rekord v teku na 400 metrov — 50,1. Pionir Mole pa je bil med vrstniki in mlajšimi mladiki.

Temiška šola Olimpije
Od 20. do 30. t. m. bo ljubljanski teniški klub Olympia priredil na igriščih pod muzejem NOB desetdnevno teniško šolo. Klub bo prijavljenim pionirjem in mladincem omogočil brezplačno obiskovanje tečaja kakor tudi uporabo loparjev in žog. Ob vpisu plačajo prijavljeni član klubsko članarino v znesku 120 din. Tečaj bo v dopoldanskih urah, prijave pa sprejema oskrbnik igrišč tov. Plešec. Tečaj bo vodil slovenski prvak Marko Puchar.

poljanski: Silvinč (Jes) 630, troskoči: Poljanšek (Jes) 12,16 krogla: Bleknus (T) 14,30, krogla: Finžgar (T) 48,51, hoya na 10 km: Vister (Jes) 54:07,5, Tabakovič (Jes) 58:43,5, Gartner (S) 1:05:09,9, starejši mladinci — 100 m: Hočevar (Bled) 11,6, Pezdrič (Rad) 11,9, 1500 m: M. Hafner (T) 4:36,4, Rupnik (T) 4:40,9, daljina: Roos (T) 62,4, Pavšek (Nak) 586, krogla: Poljanšek (Jes) 49,08, Kašivnik (Nak) 46,60, višina: Zakelj (Zir) 163, mlajši mladinci — 100 m: Galjot (T) 11,7, 1000 m: F. Hafner (T) 2:57,9, Ravnikar (Rad) 2:58,1, višina: Pezdrič (Rad) 153, članice — 100 m: Jamnik (T) 14,4, daljina: Papirer (J) 438, višina: Salnič (T), Papirer (J) in Ravnikar (T) po 130, disk: Potočnik (Kam. Gor.) 21,15, mladinke — 200 m: Udovc (T) 29,2, M. Tolar (T) 29,3, 60 m: Salov (T) 8,9, Kavar (Križe) 9,4, krogla: Mežek (T) 26,65.

—eb

Prizor z republiškega namiznoteniskega turnirja v Ljubljani

II. REPUBLIŠKI MLADINSKI TURNIR V NAMIZNEM TENISU

Močna udeležba, velika iznenadenja

Včeraj in danes je bil v dvorani TSS na Aškerčevi cesti II. republiški mladinski turnir v namiznem tenisu, na katerem je nastopilo blizu 150 igralcev in igralke iz Kranja, Jesenic, Raven, Novega mesta, Logatca, Hrastnika, Celja, Petrovc in Smartnega ter Ljubljane. Mladinci in mladinke ter precej pionirjev so se tokrat v velikem številu zbrali na turnirju, ki je bil zadnja domača prireditev v sezoni, hkrati pa za mnoge tudi zadnji nastop v pionirski in mladinski konkurenci.

Tekmovalni pogoji niso bili najboljši. Velika dvorana TSS je bila zaradi hude vročine podobna razpetemu pečlu, v kateri je precej silbela pozornost posameznih tekmecev, zaradi česar je bilo tudi precej nepričakovanih izidov. Če pri mladinkah, ki so igrale samo prvi dan, je bilo dosti presenečenj, Petračeva, ki velja za najboljšo mladinko v državi, se na poslovljenem nastopu ni mogla prebiti med najboljše. Izgubila je srečanje s Šramlovo in končala na osmem mestu. Tudi ena izmed glavnih favoritinj Mikčeva iz Novega mesta je naletela na silno razpoloženo domačinko Škerljevo ter izgubila po hudi borbi 1:2. Veriga iznenadenj se je nadaljevala v nedeljo pri tekmah mladincev. Ze v prvem kolu je Ilirijan Kvas premagal Freliha 2:1, od miz pa so se kmalu poslovili tudi drugi nosilci kot n. pr. Večko — (Rebolj 1:2), Janškovec — (Zupančič 0:2), Gruđen — (Trupej 0:2), Kavčič (Rebolj 1:2). Po zneje je najbolje zaigral Ravčanec Grabner, ki je v finalu premagal Trupeja, tega pa je vodstvo tekmovalja diskvalificiralo zaradi nešportnega vedenja.

Dokaj nerazpoloženi favoriti so tokrat zaigrali slabo, tako da sta se igralci Trupej in Usenik, ki sta bila pred tednom dni na deseterici mladincev na zadnjih mestih uvrstila neprečakljivo visoko.

Pohvalo zasluži Usenik za izredno borbenost, pri mladinkah pa Zrimzeva (Odred), ki je bila obenem z zmagovalko Krajerjeve najboljša.

Vrstni red — posamezno: mladinci: 1. Grabner (Fužina), 2. Trupej, 3. Usenik (oba Odred), 4. Rebolj, 5. Bogataj (oba Jesenice), 6. Gruđen (O), 7. Kvas (Bijed), 8. Večko (Kerničar) — mladinke: 1. Krajer (Fužinar), 2. Zrimec (O), 3. Knap (Triglav), 4. Šramel (O), 5. Omladič (O), 6. Škerlep (O), 7. Prelog (Logatec), 8. Petrač (Fužinar). Pionirji: 1. Strojnik (O), 2. Jemc (O), 3. Sazonov (O), 4. Usenik (O), 5. Kastelic (O), 6. Buh (Jes), 7. Krnc (O), 8. Vidmar (Jes), Pionirke: 1. Zrimec (Fuž), 2. Knap (Bijed), 3. Kričič (Fuž), 4. Sever (O), 7. Kralj, 8. Juvanc (vse Odred).

Parl — mladinci: 1. Kavčič — Bogataj (Jes.), 2. Smid — Rebolj (Jes.), 3. Usenik — Kastelic (O), 4. Gruđen — Zupančič (O); mladinke: 1. Petrač — Krajer (Fuž), 2. Knap — Kričič (T), 3. Šramel — Omladič (O), 4. Virant — Zrimec (vse O); pionirji: 1. Sazonov — Jemc, 2. Jordan — Strukelj (vse O), 3. Usenik — Krnc (O), 4. Buh — Vidmar (Jes.); pionirke: 1. Zrimec — Škerlep (O), 2. Dežman — Kričič (Fuž), 3. Žun — Zlatel (Mladost) in 4. Juvanc — Kralj (O) (dn)

Voznik! Prepričajte se, če je kupljen bencin na bencinski postaji zares proizvod Rafinerije nafte Sisak SUPER PLAVI 93, ker bi morebitna zamenjava lahko povzročila nezaželene posledice v vašem motorju.

PRIJATELJSKE NOGOMETNE TEKME PRED KVALIFIKACIJAMI S POLJSKO

Jugoslavija : Maroko 3:2 (0:2)

BEograd, 18. junija — Ob lepem vremenu, toda precejšnji pripekli je bila danes na stadionu JLA prijateljska nogometna tekma, v kateri je reprezentanca Jugoslavije premagala moštvo Maroka 3:2 (0:2). Srečanje je spremljalo 20.000 gledalcev. Sodil je Djonev (Bolg.).

JUGOSLAVIJA: Soškić, Đurković, Jusufi, Perušić, Marković, Vasović, Lukarić, Matuš, Mujić, Galić, Kostić.
MAROKO: Bgar, Lardi, Zđini, Mustafa, Meki, Abdalah, Mohamed, Azar, Latif, Baba, Ali.

Jugoslovansko moštvo je začelo tekmo z težnjo igrati in v pripravljenosti, da ima pred seboj nasprotnika, ki ga ni treba spoštovati. Prvi ostrejši strel na vrata gostov je izvedel v 5. min. Mujić, toda vratar je večje branil. Hitri Maročani so kmalu pokazali kvalitete nadarjenih nogometašev. Sicer igrajo brez kakšnega utrjenega sistema, toda z iznajdljivostjo in hitrimi akcijami so nevarni za nasprotnika. Taki so tudi presenetili

naše igralce. Zelo spretni Baba je približno 40 m daleč streljal v kazenski prostor, žogo je prestregel krilec Mustafa in jo z močnim udarcem usmeril v Soškićevo mrežo.

Občinstvo je začelo z živiganjem spremljati igro našega moštva, ki je skušalo nato z odločnejšo igro vzpostaviti ravnotežje na terenu. Toda zaman. V 40. min. so Maročani zadeli še drugi gol. Znova je Baba navrgel žogo v prazen prostor. Pri-

tekkel je Ali in med nemočnimi Jusufijem in Vasovićem dosegel žogo ter streljal — bilo je 2:0.

V drugem polčasu je jugoslovanska enajstoročka zaigrala trše in že v 47. minuti je Mujić z nepričakovanim strelom z roba kazenskega prostora dosegel prvi gol — 1:2. V 51. min. se je Mujić ponovno vpisal v seznam strelcev, ko je z okoli 12 m ukanil maroškega vratarja — 2:2. Tretji gol in obenem zmago jugoslovanskega moštva je dosegel Matuš v 79. min. jugoslovanski napadalec je več ko 30 m daleč z močnim strelom zatresel mrežo Maroka. Zmaga Jugoslovancev je za služena, v zvezi temu pa ne moremo prav mirno pričakovati povratnega srečanja prihodnje nedelje s Poljaki.

SVETOVNI ATLETSKI REKORDI

Brumel — 223 cm

Moskva — Sovjetski skakalec v višino Valerij Brumel je preskočil letvico na višini 223 cm in s tem za 1 cm izboljšal uradni svetovni rekord Američana Thomasa.

Balaszova — 188 cm

Varšava — V nadaljevanju mednarodnega tekmovalja za memorial Kusoczninskega je romunska svetovna rekorderka Jolanda Balas znova popravila svojo rekordno znamko — od 187 na 188 cm.

Berruti — 20,5

Verona — Na tekmovalju italijanskih atletov, ki se pripravljajo na srečanje z Jugoslavijo, je olimpijski zmagovalac Berruti pretekel 200 m (z ovinkom) v času 20,5 in tako izenačil svoj svetovni rekord.

KVALIFIKACIJE ZA SCL

Gračicar : Bela krajina 6:0 (4:0)

V prvi kvalifikacijski tekmi za vstop v SCL je včeraj na igrišču na Viti Gračicar premagal Bela krajino s 6:0 (4:0). Strelci: Regall v 16. in 35. ter Djekić v 33. minuti. Pred 400 gledalci je dobro sodil Kolenc iz Maribora.

V izraziti prvenstveni tekmi so Cromančani v začetku izvedli več nevarnih napadov, ki pa so ostali brez učinka. Ko pa je Gračicar v 16. minuti dosegel prvi gol, so gostje močno popustili in prešli nato kljub vsej bochenosti še tri zadetke v prvem in dva v drugem delu igre.

Branik : Izola 0:0

Sempeter, 18. junija. — Današnja kvalifikacijska tekma nogometašev za vstop v SCL med novogoriškim Branikom in Izolo se je začela s polurno zamudo, kar delegiranega sodnika Kličana in niti službojučega delegata ni bilo na igrišču. Kluba pa sta vendar odigrala tekmo, ker sta se sporazumela, da jo bo vodil Pelhan iz Ajdovščine. Dvoboj se je pod dobrim vodstvom kontar brez gola. Neodločen izid ustreza dogodkom na igrišču, saj so v prvem polčasu prevladovali domačini. V drugem pa gostje.

Jesenice: Jesenice : Kovanar 2:2 (2:2)
Murska Sobota: »Celje« : Gračicar 5:1

SLOVENSKA TENISKA LIGA

ZMAGI OLYMPIJE NA JESENICAH

Jesenice, 18. junija — V III. kolu slovenske teniske lige so gostovali na Jesenicah igralci in igralke ljubljanske Olimpije in premagali ustrezniki ekipi Jesenic s 3:0.

BRANIK : KAMNIK 3:0
Kamnik — Moška ekipa Branika je v srečanju slovenske teniske lige zmagala proti Kamniku 3:0.

PRVENSTVO OLYMPIJE

Mnogo enakovrednih tekmecev

Ljubljana, 18. junija — Na novih teniških igriščih pod muzejem NOB je bilo zadnje dni nenavadno živahno. Kdaj pa kdaj je bilo slišati tudi ploskanje gledalcev, ki je veljalo uspehim potezam ljubljanskih teniških igralcev. Ti so se namreč borili za klubsko prvenstvo. Turnir sicer še ni končan, a je njegov izkupiček že zdaj zadovoljiv. Nastopilo je precej izenačenih igralcev in igralke, skoda je le, da med njimi ni bilo več mlajših.

Pri članih kategorije A ima največ možnosti za prvo mesto slovenski prvak Pucihar, ki je do finala zlahka obračunal z nasprotniki. Med članicami sta se uvrstili v finale B. Mihelič in Škuljeva, najboljši starejši član pa je bil dr. Bleiweis. Zelo zagrizeni so bili tudi boji članov B kategorije, med katerimi se je zelo izkazal inž. Jagodič.

Pomembnejši izidi: Člani A

Teniški igralci Branika v Zagrebu

Zagreb, 18. junija. Teniški igralci Branika so v soboto in nedeljo gostovali v Zagrebu, kjer so se pomerili z zagrebškimi kluboma Medveščakom in Jugomontažo z bilanco — po ena zmaga in en poraz. Največ uspeha so imeli mariborski mladinci, ki so v obeh dvobojih v šestih srečanjih zabeležili same zmage.

Sobotno srečanje z Jugomontažo se je končalo s tesno zmago Mariborčanov 6:4. Rezultati: člani: Jakšič : Lovrec 6:3, 6:4, Serfezi : Doleček 5:7, 5:7, Krčmar : Ferenčak 6:1, 6:1, Bajt : Mulej 7:9, 1:6 — članice: Serfezi : Houška 6:2, 6:1, Zajič : Kranjčič 6:3, 6:4, mladinci: Šurina : Vodeb 6:5, 6:5, Košutič : Sikosek 1:6, 1:6, Jezvenda : Grmovšek 4:6, 1:6. Veterani: dr. Krnau : Bergant 4:6, 2:6. Danes je Medveščak premagal Branik s 7:5, pri čemer sta bili obe mariborski igralki ponovno poraženi. Rezultati: Nadali : Lovrec 6:2, 6:1, Senčar : Doleček 6:1, 6:4, Mloš : Mulej 7:5, 3:6, 2:6, Babič : Ferenčak 4:6, 3:6, Nadali-Senčar : Lovrec-Doleček 6:1, 7:5, Mloš-Dančić : Mulej-Ferenčak 6:8, 6:4, 6:4, Bakoč : Kranjčič 8:6, 6:3, Dudolnaric : Houška 8:5, 6:3, Stolecer : Grmovšek 1:6, 1:6, Dujanović : Vodeb 2:6, 4:6, Stolecer-Dujanović : Vodeb-Sikosek 4:6, 4:6 : Simunič : Bergant 6:8, 6:4, 6:4.

PETO KOLO V ZVEZNI KOŠARKARSKI LIGI

SKUPŠČINA PLAVALNE ZVEZE SLOVENIJE

Peta zaporedna zmaga Ni množičnosti ne kvalitete

Ljubljanska Olympia je včeraj v pomembnem srečanju iz Lokomotive v Zagrebu osvojila še dve točki in ostala še naprej neporažena

V tekмах petega kola zvezne lige — Partizan in Radnički sta igrala šele pozno središče — ni bilo težko napovedati zmagovalca v posameznih srečanjih razen v derbju med Lokomotivo in Olympijo v Zagrebu. Ljubljanci so se tudi tokrat ognili spodrsliju in osvojili še peti zaporedni par točk v borbi za najvišji jugoslovanski naslov. Ostale tekme so se končale z veliko premočjo domačih dvanaestorice.

Olympia : Lokomotiva 76:69 (41:27)

Zagreb, 18. junija. Dopoldne sta se v derbju V. kola zvezne košarkarske lige pomerili dvanaestorici domače Lokomotive in še neporažene Olympije iz Ljubljane. Kako pomembna je bila ta tekma za nadaljnji razplet dogodkov, priča že samo rekordno število gledalcev na Tuškancu — več kot 2500, kar je hkrati pravi rekord med obiskih vseh dosedanjih košarkarskih prireditelj v Zagrebu.

Tekmo sta avtoritativno vodila mednarodni sodnik Minić iz Beograda in Juhas iz Novega Sada, delegat pa je bil Stefanović iz Beograda. Sodnikoma sta se ekipi predstavili v naslednjih postavah:

Lokomotiva: Lalić 9, Kocijan 6, Momčilović 2, Kovačič 26, Kajin, Rimac 6, Petričević 14, Novosel 6.

Olympia	5	5	0	383:345	10	38
Partizan	4	4	0	322:270	8	82
Beograd	5	3	2	393:308	6	85
Zeljeznica	5	3	2	393:371	6	22
Zadara	5	3	2	394:374	6	22
Lokomotiva	5	2	3	433:413	4	20
Crvena zvezda	5	2	3	382:414	4	32
Radnički	4	1	3	263:287	2	29
Sloboda	5	4	1	281:315	2	31
Dinamo	5	0	5	281:454	0	175

Olympia: Brišnik 2, Daneu 20, Vrhovec 2, Jelinkar 14, Müller 4, Kandus 9, Dermastia 8, Lokar 10, Kapelj 1, Logar 3. Že v začetku so prevzeli pobudo gostje, ki so nezažrno krenili v napad. S premišljeno in zelo napadalno igro na strani Lokomotive so si ljubljanski študentje kmalu zagotovili 5 točk naskoka, ki so ga do 15 minute prvega dela igre povečali na 9 točk. Za ta del igre je značilno, da so igrali Ljubljanci zelo dobro tudi v obrambi, kjer so predvsem onemogočili hitrega Lalića in pa oba srednja napadalca. Ob odmoru

tehnični vodja Ljubljancov Kristančič. Dobro premišljene menjave so bile odločilne za nadaljnji potek in tudi konec.

V takem slogu so akterji te važne tekme le pričakali zadnjih pet minut, ko so akademiki izrabili minuto odmora. Takoj za tem so začeli igrati počasi — kadar pa je bila priložnost, niso pozabili niti na nasprotni napad — in samo prežali na pravi trenutek za strel. Tako so obdržali prednost in zasluženo osvojili še nadaljnji dve dragoceni točki na tujem.

Zadar : Crv. zvezda 96:75 (45:41)

Zadar, 18. jun. Sinoči je košarkarska dvanaestorica Zadra visoko premagala beograjsko Crv. zvezdo 96:75 (45:41). Domačini so zaigrali zlasti učinkovito v drugem polčasu, ko so Djerdja, Jurišić in Trostok skoraj nepogrešljivo zadeli v koš.

Zadar: Djerdja 30, Ostarević 17, Marčeli 17, Jurišić 18, Trostok 12, Laura 17.

Zeljeznica : Sloboda 74:59 (28:25)

Karlovac, 18. jun. V sinočnem prvenstvenem srečanju zvezne košarkarske lige je domači Zeljeznica odpravila Slobodo iz Tuzle 74:59 (28:25). Znatno razliko so si Karlovčani priprabili že v zadnjih petih minutah, vse dotlej pa je bila igra enakovredna. Sodila sta dobro Minić iz Beograda in Juhas iz Novega Sada.

Beograd : Dinamo 121:52 (62:25)

Beograd, 18. jun. Košarkarji Beograda so sinoči brez težav premagali ekipo Dinama iz Pančeva 121:52 (62:25). Sodila sta Beograščani Petrović in Colović. V ista dva večera pravaka je v tej tekmi pospravila najlažjo zmago v letošnji sezoni. Pri domačih so bili najboljši reprezentanti Korac, Gorić in Nikolić, pri Dinamu pa je Sajkov 17, Radaković 16, Radaković 7, Drasković 4, Sajkov 11, Milajević 6.

HRVATSKO-SLOVENSKA LIGA

Maribor : Jugomontaža 65:62 (27:35)

MARIBOR, 18. junija. — V prvenstveni košarkarski tekmi slovensko-hrvaške lige je ekipa »Maribor« — tesno, toda zaslužno premagala zagrebško Jugomontažo 65:62 (27:35). Že sam rezultat kaže, da je bila tekma zelo razburljiva in da sta se moštvi neprestano menjavali v vodstvu. Naposled je domačinom uspelo, da so po boljši taktiki zabili odločilne koše. Med najboljšimi sta bila Kropce (18) ter Berčić (9), pri gostih pa Spiljak (19).

Slovan : Triglav 92:57 (43:24)

Na igrišču Slovan na Kodeljevem je nekaj več kot 800 gledalcev pozdravilo obe ekipe, ki sta tekmovali pod vodstvom prav dobrih sodnikov Pecinčiča in Oblaka. Obe ekipi sta po zadnjem kolu imeli enako število točk in prav zato je bilo prva četvrtina, da bo tekma napeta in lepa. Toda Kranjčani so se očitno že vnaprej sprijaznili z vlogo premaganca. Napadi Triglav so bili počasni, obramba pa zelo nezanesljiva. Slovan je prikazal hitro igro z učinkovitimi protinapadi, katerih večina se je končala z zadetkom v polno. Pri Slovanu je odlično igral dvometarski Dolinšek pa še Sliana in Pesek, pri Triglavu so bili dobri Petric in Rus. Slovan ima v svoji seriji nekaj izvršnih moči. Ko smo gledali to tekmo, se nam je nehote vsiljevala misel, ali bi je bilo prav, če bi najboljši igralci Slovana v prihodnji sezoni okrepili ekipo Ljubljane, da bi se laže uveljavila v zvezni ligi.

Ljubljana : Rudar 89:43 (48:18)

Na igrišču Rudar v Ljubljani je bilo nekaj več kot 800 gledalcev, ki so pozdravili obe ekipe. Tekma je bila zelo zanimiva, saj sta bili ekipi na igrišču v dobri formi. Rudar je imel v prvi četvrtini nekoliko težav, vendar so jih v nadaljevanju odpravili. Ljubljanci so bili bolj učinkoviti in so zmagali 89:43 (48:18).

zaradi pomanjkanja zimskih bazenov in kodra, predvsem pa zaradi nerazumevanja za koristi plavanja sploh

LJUBLJANA, 18. jun. Danes dopoldne je bila v Ljubljani letna skupščina Plavalne zveze Slovenije, ki ji je razen zastopnikov okrajnih zvez in plavalnih klubov prisostvoval tudi Ante Lambaša, predsednik tehničnega odbora PZJ. Predsednik zveze dr. Božo Linhart je za uvod izpopolnil izbrano poročilo PZS za leto 1959—1960, ki so ga delegati prejeli že prej.

Uvodoma je tov. Linhart opozoril, da sta množičnost in kvaliteta plavalnega športa v naši republiki po prvotnem vzponu pred leti začela v zadnjem času nazadovati. Predvsem primanjkuje kadrov, organizacijskih in trenerskih, ker le-teh — zadnjih zaradi pomanjkanja zimskih bazenov ni mogoče polno zaposlovati skozi vse leto. Zimski bazen graje v Ravnanah in bo — kakor je izjavila delegatka iz tega kraja — zgrajen prihodnje leto, ter v Kranju, kjer pa dela že od jeseni skoraj zaradi tega, ker je za dograditve potrebnih še 30 milijonov.

SAH

Odhod naših šahistov v Zah. Nemčijo

BLEED, 18. junija. — Jutri zjutraj odpošlje v Zahodno Nemčijo večji del naše šahovske reprezentance, ki nas bo zastopala na svetovnem ekipnem prvenstvu od 20. junija do 2. julija v Oberhausenu. Na Bleed so prispeli že vsi šahisti, ki so odrejeni v ekipo razen Gligorića, dr. Trifunovića in Matulovića, ki bodo došli v Zahodno Nemčijo iz Ziriča naravnost. V našo ekipo so razen njih odrejeni še: Matanović, Bertok, Udovčić, Nedeljković, Milić, Čirč, Pijarević, Munić in Marović. Igrali bodo na 10 tablah. Med udeleženci so še ekipe Sovjetske zveze, CSSR, Madžarske, Španije, Zahodne Nemčije, Kapetan naše ekipe je dr. Mihajlo Marković, potovanje pa vodi podpredsednik Šahovske zveze Jugoslavije Stevan Majstorović. B. B.

Sovjetska ekipa za evropsko prvenstvo

Moskva, 18. jun. Sovjetska šahovska federacija je določila naslednje šahiste, ki bodo zastopali Sovjetsko zvezo na evropskem šahovskem prvenstvu: svetovni prvak Botvinnik, vele mojstri Talj, Smislov, Petrosjan, Keres, Korčnoj, Geller, Polugajevski, Tajmanov in Toluš. To je najmočnejša izbrana vrsta, kakršno Sovjetska zveza lahko ta čas pošlje v boj za največji lovor Evrope med šahovskimi ekipami.

Jadranska regata s 7 čolni

Split, 18. jun. Danes dopoldne se je začela XII. jadranska regata za modri jadranski trak. Na pot se je tokrat odpravilo samo 7 čolnov, kar je dvakrat manj kakor prejšnja leta. Razlog za to je izredno težavna proga, ki meri tokrat več kot 300 morskih milj. Startali so tekmovalci iz Splita, Trogira in Divulj. Proga bo jadralske vodila od Splita mimo Korčule in Zadra nazaj v Split.

Varšava — Poljska nogometna federacija je določila za povratno srečanje z jugoslovansko reprezentanco naslednje moštvo: Simković, Szczęsni, Vozniak, Kowalski, Osizko, Zientara, Jankowski, Pol Brychczy, Liberta, Lentner.

REPUBLIKA KOŠARKA

Ilirija trdno v vodstvu

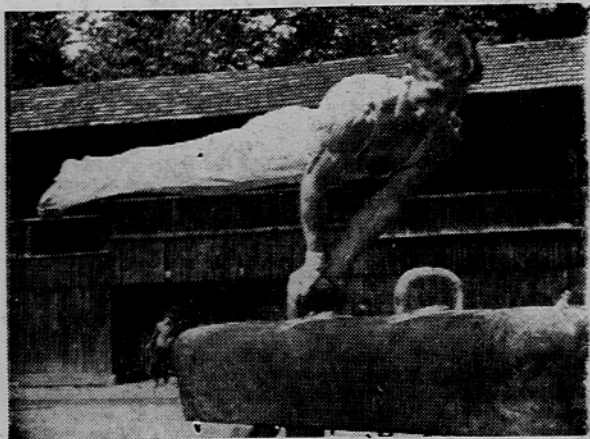
V nedeljskem kolu za točke pod koši so imeli besedo gostje, ki so bili večidel tudi zmagovalci. Ilirija je po slabi igri odpravila zadnjeplasirano moštvo Sostanja, ki je tako še naprej ostalo brez točke. Ilirija pa je praktično že osvojila spomladansko prvenstvo. Ekipa je zdaj še edina nepremagana. Presenečenje so pripravili Moščani, ki so na igrišču na Viču premagali Slobodo. Tudi Skofječani so po nekaj zaporednih porazih zopet prišli do točk in sicer tokrat na Jesenicah. Med prvimi petimi na tabeli so kar štiri ljubljanske vrste. V ženski konkurenci so v Zagorju mlade igralke Proletarce sivele zaslužno zmago nad Ljubljano, v Trbovljah pa so Jesenitanke gladko odpravile domačega Rudarja.

MOŠKI

Ilirija : Šostanj 71:42 (26:19)
Skofja Loka : Jesenice 47:43 (21:19)
Ilirska Bistrica : Medvode 59:54 (32:28)
Moste : Svoboda 57:45 (25:20)
ZENSKE
Jesenice : Rudar 68:30 (25:14)
Proletarec : Ljubljana 39:34 (21:15)

Ilirija	8	8	0	496:365	16	131
Svoboda	9	6	3	541:476	12	65
Il. Bistrica	9	7	2	503:467	14	36
Moste	8	6	2	346:398	12	52
Tivoli	7	5	2	489:355	10	134
Brank	7	3	4	339:328	6	11
Proletarec	8	3	5	335:357	6	2
Jesenice	8	2	6	326:391	4	65
Sk. Loka	8	2	6	447:497	4	50
Medvode	8	2	6	346:455	4	109
Sostanj	8	0	8	325:464	0	139

V javnosti ni upoštevan rezultat tekme Brank — Tivoli, ekipa Proletarca pa je bila v tem kolu prosta.

Anton Teršek (Zeljeznica Maribor) — novi republiški prvak I. razreda Foto: Jerala

Posnetek z zvezne tekme med odbojkaricami Ljubljane in Maribora na igrišču v Šiški Foto: Jerala

VIII. MEDNARODNO PRVENSTVO JUGOSLAVIJE V ŠPORTNEM RIBOLOVU

Enkrat Srbija -- enkrat Slovenija

Otočec, 18. jun. Včerajšnji plenem Jugoslovanske zveze športnih ribičev in današnje nadaljevanje VIII. mednarodnega državnega prvenstva športnih ribičev je pokazalo, da Slovenija v športnem ribolovu ne prednjači samo v organizacijskih oblikah, ampak tudi v tekmovalni kvaliteti. Slovenski tekmovalci v metalnem šestboju so zavzeli med republikami šele 3. mesto — za Srbijo in Hrvaško — zato pa so toliko prepričljivejši zmagali v lovljenju rib. V tej disciplini jim nista pripadla samo prvo mesto v ekipni konkurenci in zmaga nad reprezentanco Francije, ampak sta čelni mesti zavzela kar dva naša posameznika.

Letošnje prvenstvo športnih ribičev se je zaključilo s svečano razdelitvijo nagrad na grajski terasi. Številni gostje so toplotno pozdravili tako domače kot tuje tekmovalce.

Izidi
Metalni šestboj, ekipno: 1. LR Srbija 1972,44, 2. Madžarska 1512,22, 3. Svica 1472,74, 4. LR Hrvatska 1370,40, 5. LR Slovenija 1368,36. — Razvrstitev za državno prvenstvo: 1. Srbija, 2. Hrvatska, 3. Slovenija. **Posamezniki:** 1. Dienes (Madž) 464,08, 2. Slobodan Popović 453,41, 3. Madžar (oba Srbija) 431,50, 4. Schreck (Svica) 420,28. **Posamezne discipline:** utež Arenberg: Popović (Srbija) 98 točk, daljina: Mordak (Madž) 64,52 m, skish: Popović (Srb) 100 točk.

Dienes (Madž) 100 točk; muhe Arenberg: Madžar (Srbija) 98 točk; daljina Dimnik (Slovenija) 41 m in skish: Dienes (Madžarska) 81 točk.

Lov, ekipno: Slovenija 10.605 točk, Srbija 6638, Hrvatska 5970 točk. **Posamezniki:** 1. Podrgajski (Slov) 4795, 2. Rifelj (Slov) 3910 točk, 3. Popović (Srbija) 3135 točk.

Ribiško tekmovalje za živo ribo na Bledu

Bled, 18. junija. — Danes je bilo tukaj tradicionalno ribiško tekmovalje za živo ribo. Na tekmovalju

REPUBLIKO PRVENSTVO V VAJAH NA ORODIJU

Največ napredka med najboljšimi

Ljubljana, 18. jun. — Danes dopoldne se je na Taboru nadaljevalo republiško prvenstvo v vajah na orodju in sicer v obveznih vajah za drugi in tretji razred ter v poljubnih za prvi in zvezni razred. Vseh tekmovalcev je bilo nad 350 in to z območij vseh okrajnih zvez, razen gorisrke in mursko-soboške. Kvaliteta posameznikov je v primerjavi s prejšnjimi leti zelo napredovala, zlasti v prvem in zveznem razredu. Organizacija tekmovalja je bila dobra, saj so se prvič odzvali vsi povabljeni sodniki, ki so naloge res tudi opravili dobro in hitro.

IZIDI

Moški: I. razred: 1. Teršek (Zel. Mrb) 111,00, 2. Kisel (Celje) 103,10, 3. Pavčič (C) 103,05; **mladinci:** 1. Poljšak (N. dom) 56,75, 2. Purebar (Zel. Mrb) 55,75, 3. Š. Kopač (N. dom) 54,90; **mladinke:** 1. Vizjak (Zel. Mrb) 65,80, 2. Havnik (Mrb) 63,70, 3. Sajko (Mrb) 60,45; **II. razred — člani:** 1. Spendil (Zel. Mrb) 56,50, 2. Bezgovšek (Trb) 56,40, 3. Pajnik (N. dom) 56,10; **mladinci:** 1. Pirnar (Stud) 56,40, 2. Pavlin (N. m.) 56,0, 3. Milčević (Zel. Mrb) 55,40; **članice:** 1. Gumpot (Zel. Mrb) 36,40, 2. Defela (Jes) 36,20, 3. Kineze (Sež) 33,70; **mladinke:** 1. Cufar (Jes) 38,90, 2. Sprajc (Jes) 38,70, 3. Vargazon (Mrb) 38,40; **III. razred — člani:** 1. Kvas 57,20, 2. Erhartič 55,20, 3. Senčveter 55,10 (vsi Mrb); **mladinci:** 1.

Zornada (N. d.) 56,70, 2. Tory (Trnovo) 56,60, 3. Vene (Tabor) 55,90; **članice:** 1. Zupančič (N. d.) 37,20, 2. Mlinar (Zerjav) 37,10, 3. Joževa (N. d.) 36,50; **mladinke:** 1. Dolinar (Mrb) 38,10, 2. Vavpotič (Mrb) 38,0, 3. Kucler (Trnovo) 37,80.

Zvezni razred — moški: obvezne vaje — konj z ročaji: 1. Cerar 9,60, 2. Kokole 8,40, 3. Skaza 8,40; **bradlja:** 1. Cerar 9,65, 2. Srot 9,25, 3. Trugar 9,15; **krogi:** 1. Cerar 9,35, 2. Srot 9,20, 3. Trugar 8,9; **drog:** 1. Cerar 9,60, 2. Skaza 8,25, 3. Stražar 8,05; **parter:** 1. Cerar 9,00, 2. Srot 8,50, 3. Skaza 8,40; **preskok:** 1. Stražar 9,30, 2. Cerar 9,25, 3. Srot 9,10; **ženske:** obvezne vaje — gred: 1. Štromar 9,20, 2. in 3. Prusnik in Pogačnik, obe 9,00; **parter:** 1. Pogačnik 8,90, 2. Prusnik 8,60, 3. Štromar 6,70; **bradlja:** 1. Pogačnik 8,50, 2. Štromar 6,65, 3. Prusnik 5,15; **preskok:** 1. Pogačnik 9,00, 2. Štromar 8,70, 3. Prusnik 3,50.

Poljubne vaje — moški: konj z ročaji: 1. Cerar 9,75, 2. Trugar 8,95, 3. Stražar 8,90; **krogi:** 1. in 2. Cerar in Srot, oba 9,50, 3. in 4. Skaza in Stražar, oba 9,20; **preskok:** 1. Cerar 9,50, 2. Srot 9,00, 3. Skaza 8,95. — **ženske:** gred: 1. Pogačnik 9,15, 2. Štromar 8,25, 3. Prusnik 8,00; **preskok:** 1. Pogačnik 9,10, 2. Krizman 9,00, 3. Prusnik 7,65. **VRSTE — I. razred, mladinci:** 1. Narodni dom 220,10; **mladinke:** 1. Maribor 234,90; **II. razred — člani:** 1. Narodni

dom 320,30; **mladinci:** Slovenske Konjice 310,50; **mladinke:** Maribor 215,10; **III. razred — člani:** Maribor 330,60; **članice:** Narodni dom 216,60; **mladinci:** Narodni dom 332,70; **mladinke:** Maribor 225,30.

Člani zveznega razreda — poljubne vaje, bradlja: Cerar 9,80, Skaza 9,10, Trugar 8,85; **drog:** Cerar 9,90, Srot 9,40, Trugar 9,15; **parter:** 1.—2. Cerar in Srot 9,30, Trugar 9,00. **Končni plasma:** Cerar 114,20, Srot (Cel.) 104,85, Skaza (Hrastnik) 104,65, Trugar (Trbovlje) 103,40, Stražar (Jesenice) 102,15, Kokole (Vič) 89,80, Senica (Hrastnik) 80,15.

Članice — zvezni razred, parter: Pogačnik 9,30, Prusnik 9,00, Štromar 8,65; **dvoinski bradlja:** Pogačnik 9,55, Štromar 9,20, Prusnik 7,80. **Končni plasma:** Pogačnik 72,50, Štromar 64,80, Prusnik (vse Narodni dom) 58,70. J. D.

Mladi nogometaši Ljubljane med seboj

Ob zaključku sezone so se v petek zbrali mladi nogometaši Ljubljane na vsakoletnem mladinskem popoldnevju. Pregledali so delo minulega leta in si postavili nove cilje. Nekateri starejši bodo že jeseni odšli v člansko enajstorico, drugi mlajši pa se bodo iz vrst pionirjev preselili k mladincem. Pionirji imajo toliko novih moči, da bodo lahko jeseni, ko bo tudi zanje stekla posebna liga, v njej nastopali kar z dvema moštvoma. Z majhno pogostitvijo so zaključili to prijetno popoldne med seboj.

Izbrana vrsta »Partizana« Narodni dom (od leve): Ada Kriznar, Zdenka Prusnik, Nevenka Pogačnik in Renata Stomar Foto: Jerala

ZVEZNA ŽENSKA ODOBJKA

MARIBORČANKE ZOPET BOLJŠE

Ljubljana, 18. junija. — Na stadionu v Šiški je ženska ekipa ZOK Maribora premagala domačo Ljubljano 3:0 (15:10).

Mladinke Svobode republiške prvakinja

LJUBLJANA, 8. junija. — Mladinke Svobode so osvojile naslov republiških rokometnih prvakinja, potem ko so v finalu premagale ljubljanski Sloven z 9:4 (4:2).

LJUBLJANA — V izločilni tekmi za sodelovanje na kvalifikacijskem turnirju za vstop v moško republiško ligo je v Ljubljani moštvo TVD Partizana iz Krškega premagalo BELT iz Črnomlja s 30:14 (11:11).

ZAGREB — CRV. ZVEZDA 18:11 (10:5)
ZENSKE
BSK — LOKOMOTIVA (Zgb) 5:3 (4:2)

LOKOMOTIVA (Vir) — SLOBODA (Bgd) 6:3 (3:1)
TREŠNJEVKA — SLAVIJA 6:3 (2:1)

15:10, 16:14). Tekma je imela tri različne dele. Najrazburljivejši je bil zadnji, kjer sta se ekipi menjavali v vodstvu, dokler ni sodnik z nepravilno odločitvijo oškodoval domačink. Najboljši pri gostjah sta bili Kogelova in Hledetova ter mlada Jagodičeva pri Ljubljani.

CRV. ZVEZDA — POŠTAR 3:0
PARTIZAN — SR. KARLOVCI 3:0
LOKOMOTIVA — MLADOST 3:0

ZVEZNA ODOBJKA
MOŠKI
MLADOST — LOKOMOTIVA 3:1
JUGOSLAVIJA — PARTIZAN 3:1
ZELEZNICA — CRV. ZVEZDA 3:1

MARIBOR — Rokometno moštvo trboveljskega Rudarja je v prijateljskih tekmah v Mariboru premagalo MTT s 25:24 (11:13) in igrala neodločeno z Brankom 16:16 (9:5).

BEograd. — V četrtim kolu boksarske lige Srbije je Crv. zvezda premagala Dinamo iz Pančeva 13:7.

VČERAJ DANES JUTRI

v Ljubljani

Nova oddelka Tehniške šole

Okrajni ljudski odbor Ljubljane je na zadnji seji obel zborov ustanovil pri Tehniški šoli za kemijsko, metalurško, rudarsko in lesno industrijsko stroko oddelek živilske stroke in oddelek kemijske stroke za izobraževanje zaposlenih ljudi. Sredstva za vzdrževanje in delo obeh oddelkov naj bi zagotovili slušatelji in gospodarske organizacije, pri katerih so slušatelji zaposleni. (S. I.)

Brošura

o zgodovini občine

»Naša komuna včeraj, danes in jutri« je naslov brošure, ki jo bo ob 20-letnici revolucije izdala delavska univerza občine Vič-Rudnik. Na približno sto straneh bo opisana zgodovina občine, razvoj NOB na njenem območju, njena povojna gradnja in perspektivni razvoj. Izdelali so tudi 150 barvnih in črno-belih diapozitivov, ki bodo z brošuro vred lahko dobri učni pripomočki. O zgodovini in razvoju komune bodo priredili tudi več predavanj. (B. S.)

Kulturno društvo učiteljskihnikov

Pred dnevi so na ljubljanskem učiteljskem ustanovili KUD »France Bevk«, ker se je mladina zavzela, naj bi se 12 kulturno-umetniških dejavnosti združilo. Ustanovitvi je prisostvoval tudi književnik France Bevk, ki je poudaril pomen izobraževanja mladine v takih društvih. Ob zaključku šolskega leta bo dramska sekcija prikazala v Mestnem gledališču igrano »Srečni dnevi«, za začetek prihodnjega leta pa pripravljajo društvo »Krst učiteljskihnikov«, ki bo prvič na ljubljanskem učiteljskem Ob ustanovitvi društva so odprli tudi razstavo o dejavnosti v zadnjem šolskem letu. Na koncu pa še to: Občinski komite LMS Ljubljana-Center je predal mladinskemu aktivu na učiteljski prehodni prapor kot najboljšemu aktivu v občini. (J. G.)

Učenci razstavljajo

V soboto so v prostorih osnovne šole »Angelce Osepek« na Trgu revolucije odprli zaključno šolsko razstavo, ki so jo pripravili učenci, učitelji in profesorji. Razstava sodi med proslave 20-letnice ljudske revolucije. Razstavljene so umetniške slike, izdelki iz plastičnih mas, ročna dela iz gospodinjstva, bakreni izdelki, izdelki tehnične in likovne pouka itd. Ročne spretnosti so si učenci pridobili pri pouku in raznih krožkih. Učenci so bili na ekskurzijah, kjer so naredili slike in podpise, ki so jih pod naslovom »Naš kraj včeraj in danes« prikazali tudi na razstavi. Zanimanje za razstavo je veliko. (T. Z.)

Delavci »Toplovoda« pripravljajo jeklene cevi za polaganje v Čufarjevi ulici v Ljubljani. Pri delih je predvsem zahtevno polaganje krivin, ki jih morajo zvariti neposredno na kraju polaganja. Foto: Z. Deniša

Svet Bolnišnice za duševne bolezni - BEGUNJE NA GORENJSKEM

R A Z P I S U J E DELOVNI MESTI:

1. RAVNATELJA 2. UPRAVITELJA

Pogoji: p 1. zdravnik — specialist iz nevropsihatrije z ustrezno prakso v upravnem poslovanju; pod 2. pravna ali ekonomska fakulteta ali srednješolska izobrazba z ustrežno prakso v upravnem poslovanju.

Družinska stanovanja so zagotovljena. Nastop službe takoj ali po dogovoru. Pravilno kolkovane ponudbe z življenjepisom pošljite Svetu bolnišnice do 10. julija 1961. 5067

Sporočamo vsem sorodnikom in znanec, da nas je za vedno zapustil po mučni in hudi bolezni naš ljubljani mož in oče

EMIL BRAJNIK

zidarski delovodja

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v torek, dne 20. junija 1961 ob 16. uri iz Andrejeve mrliske večnice na žalah.

Zalujoci: žena Marija in hčerka Marija ter ostalo sorodstvo. Ljubljana, Bolonija, dne 18. junija 1961.

Sporočamo žalostno vest, da je po dolgi, mučni bolezni in trpljenju umrla naša ljubljena mama, stara mama, in prababica

LUCIJA DOLINAR

zasebnica

Pogreb drage pokojnice bo v ponedeljek, dne 19. junija ob 18. uri izpred kapele v Dravljah na pokopališču v Dravljah.

Zalujoci: hčerka Tončka por. Robežnik z družino, sinovi Janez, Milan, Joško z ženami, vnuki ter ostalo sorodstvo. Ljubljana, Luže pri Kranju, Trst, dne 18. junija 1961.

V globoki žalosti naznanjamo vsem sorodnikom in znanec, da je po kratki in mučni bolezni preminul naš ljubljani sinček in vnuček

ŽARKO GRILC

Na zadnji poti ga bomo spremili v ponedeljek, dne 19. junija 1961 ob 17. uri.

Mamica, atek in ostali sorodniki.

Zapuže, 17. junija 1961.

ZNANOST IN TEHNIKA

Naslednik »Spačka«: CITROËN »AMI 6«

Med številnimi novimi avtomobilskimi modeli, ki so se v zadnjem času pojavili na evropskem tržišču, je vzbudil veliko zanimanje tudi novi malolitržni osebni avtomobil »AMI 6«, izdelan znan francoske avtomobilske tovarne Citroën. Za nas je novi »AMI 6« še posebej zanimiv, ker se bo že v najkrajšem času pojavil tudi na našem tržišču. Izdelovala ga bo namreč naša tovarna TOMOS v Kopru.

Novi »AMI 6« je nastal po več kot triletnih raziskavah in preizkusnih vožnjah številnih prototipov novega vozila, ki naj bi v proizvodnem programu tovarne Citroën zamenjalo danes menda že po vsem svetu popularni model »2 CV«, in tudi pri nas v zadnjem času dobro znanega »Spačka«. Tako je nastal novi model »3 CV«, ali z uradnim imenom »AMI 6«, katerega serijska proizvodnja je stekla pred nedavnim. Z njim je tovarna Citroën izpolnila svoj proizvodni program osebnih avtomobilov v kategorijah med 425 ccm in 1911 ccm. Ne vemo še, če bo tovarna Citroën popolnoma opustila proizvodnjo modela »2 CV«, ki ima 425 ccm pogonski motor, ker predstavlja novi »AMI 6« za razred višji avtomobil in je temu primeren tudi dražji.

»AMI 6« je že na prvi pogled po svoji zunanosti posebej zanimiv, kar velja sicer za vse Citroënovne modele. Preden pa si ogledamo njegove tehnične značilnosti, povejmo še to, da ga je v zadnjih 2 do 3 letih, kolikor je trajal razvoj njegovega prototipa, poznalo le 40 strokovnjakov iz razvojnega oddelka tovarne Citroën, sicer pa se je porajal v največji

tajnosti, da ne bi konkurenčni avtomobilski tovarne pregledale zvedele zanj.

Novi »AMI 6« je, sodeč po njegovih tehničnih značilnostih in sposobnostih, vsekakor dostojen naslednik dosedanjega »2 CV«. Tudi pri tem modelu Citroënovi strokovnjaki niso opustili svojih že preizkušenih konstrukcijskih posebnosti modelov »2 CV«, »ID 19« in »DS 19«.

Pogonski motor je kot pri modelu »2 CV« dvovojalni in

hlajen z zrakom, z vodoravno, nasproti si ležečima cilindroma. Delovna prostornina valjev je 602 ccm, izvrtina 74 mm, hod bata pa 70 mm. Pri kompresijskem razmerju od 7,25 do 7,31 in 4.500 obr/min razvija moč 22 KM, torej precej več, kot pri dosedanjem modelu »2 CV«. Za ta višek moči se mora, zahvalit predvsem povečani delovni prostornini valjev, povečanemu številu vrtiljajev v minuti in večji kompresiji. Zato ima tudi s pogonskim motorjem modela »2 CV« zelo malo skupnih sestavnih delov. Motor na »AMI 6« je lahko dostopen, kar je sicer odlika vseh Citroënovih modelov. Pod pokrovom pogonskega motorja pa je tudi dovolj prostora za rezervno kolo.

Pogon pri »AMI 6« je na prednji kolesi. Menjalnik je podoben menjalniku pri »Spačku«, razlike so le v posameznih prestavnih razmerjih. Prestavno razmerje v prvi prestavi je 0,178, v drugi 0,345, v tretji 0,520 in v četrti 0,760. Pri prestavi za vožnjo nazaj je razmerje spet 0,178. Največja hitrost, ki jo lahko doseže »AMI 6«, je po tovarniških podatkih 105 km/h, poraba goriva pa je 5,5–6,5 litrov na 100 kilometrov.

Če velja že vzmetenje pri »Spačku« za odlično, potem lahko za vzmetenje pri »AMI 6« zapišemo, da je čudovito. Princip je sicer isti, je pa izpopolnjeno in zaradi večje teže »AMI 6« tudi primerno okrepjeno.

Znano je, da so polosi pri »Spačku« izpostavljeni precejšnji obrabi, kar je sicer primer pri vseh tovrstnih izvedbah avtomobilskih prem. Ravno zaradi tega ima »AMI 6« polosi izdelane s kar po štirim kardanskimi členki v vsaki strani.

Oblika karoserije »AMI 6« je naletela pri kupcih na različen sprejem. Vendar že groba ocena njegove zunanosti ne povzroča večje zamer sicer zelo različnih človeških okusov. Medtem ko za prednji del karoserije ni prigovorov, saj je funkcionalno in estetsko res izredno izoblikovana, pa je zadnji del karoserije z ostro nazovno »priskano« streho jzval deljene komentarje. Ta

IZ NAŠIH KOMUN

Dolenjske Toplice Zaključek večernega tečaja

Na osemletki so te dni zaključili večerni tečaj, na katerem so ti tečajniki pridobili izobrazbo osemletne šole. Tečaj so obiskovali delavci, obrtniki, miličniki, gozdarski uslužbenci in drugi. Tečaj je trajal od jeseni, skozi vso zimo do sedaj. Na izpitih iz posameznih predmetov so vsi tečajniki dobro odgovarjali ter prejeli tudi spričevala.

SLAB VPLIV VREMENA NA LETINO

Letošnja zgodnja spomlad je napovedovala izredno lepo sadno letino. Tudi poljski pridelki so lepo kazali, toda neprestano deževje in za sedanjí čas dokaj hladno vreme nista ostala brez vpliva. Dokaj sadja se zaradi preobilnega dežja ni oplodilo in tudi po vinogradih je že precejšnja škoda. Podobno je s poljskimi kulturami, posebno velike težave so bile doslej pri kornji, ker je seno stalno namakal dež, tako da je ni bilo moč spraviti. Precej je še nepokošenih travnikov. D. G.

NOVO MESTO

FOTOAMATERJI
NA DOLENJSKEM
SO PRED SVOJIM
PRAZNIKOM

Tednu tehnike od 18. do 25. VI. se pridružujejo tudi fotoamaterji Dolenjske z medklubskega razstavo črno-bele fotografije, ki bo v prostorih novomeške osemletke od 24. do 28. junija. Odprta bo v soboto, dne 24. junija.

V novomeškem okraju deluje 5 klubov in nad 50 fotokrožkov po pionirskih odredih. Posebno so delavni klubi v Krškem, katerih člani pridno razstavljajo na številnih republiških razstavah. V tečajnih razmerah se razvija klub v Sevnici, vendar pa bo sodeloval s 40 posnetki. Srednješolski klub v Novem mestu pridobiva iz leta v leto več članov. Med pionirskimi krožki pa so še posebej prizadevni v Arčah, Leskovicu pri Krškem, Novem mestu, Trebnjem in Žužemberku. Marjan Tratar

KRANJ

SPOMINSKI VRTIČKI
PO GORENJSKEM

Pionirski krožek Dobre volje na osemletki »France Prešer«

ren« v Kranju je uredil ob svoji šoli spominski vrtiček, ki bo posvečen žrtvam iz NOB. V ponedeljek bodo priredili tudi manjšo slovesnost. Pobuda, ki jo so dali pionirji te šole, naj bi imela širši odmev, tako da bi take vrtičke uredili ob vseh hišah, ki so žrtvovalce borbe. Na ta način bi bile žrtve dobile spet nova priznanja. Če takih vrtičkov ne bodo uredili stanovalci in lastniki hiš, v katerih so borci nekdanj stanovali, jih bodo uredili pionirji. Ureditve takih vrtičkov bo imela še drugo nalogo. Gorenjska bo spet dobila tisto tipično podobo, ki jo je imela nekoč, ko je skoro na vsaki hiši bilo določeno mesto za rože. Pionirjem bodo pri njihovih akcijah pomagale tudi druge organizacije, predvsem pa Zveza borcev. P. G.

Drage črepinje

Kolektivni trgovskega podjetja »Kristalija« v Celju ni kaj očitati, ker si je v sili omislil skladišče stekla na veliko kar na prostem, na nekdanjem gostinskem vrtu Uniona. Včasih so tudi začasne rešitve nujne. Vendar blago tu ni zavarovano pred poškodbami. Vrt je celo z več strani dostopen, torej javen prostor.

Spričo tega se ta lahko vsakdo sam prepriča, koliko dragocenega stekla gre v nič. Sam sem nekajkrat videl prevrnjene zaboje, polne steklenih plošč, ki so bile na pol zlomljene. Pred dnevi je na podobnem primer opozoril upravitelj doma OF. — Res, sredi vrta ležita na tleh dva velika zaboja, dolga po 3 metre, a iz odprtih lesene embalaže sili tisoče koščkov stekla z ornamentii. Mimoidoče »dragocene črepinje« kajpak bodejo v očih. Marsikdo obsoja takšno ravnanje, saj ga to spomni, kako drago mora plačati v trgovini vsak kos šipe.

Ne glede na to, kdo je kriv za tak lom stekla v omenjenih primerih, se človek ne more znebiti občutka, da gre za skrajno malomarnost in škodo, ki jo moramo naposled plačati iz svojih žepov. F. K.

Gradbeno podjetje

»MEGRAD«

Ljubljana, Kolnikova 10

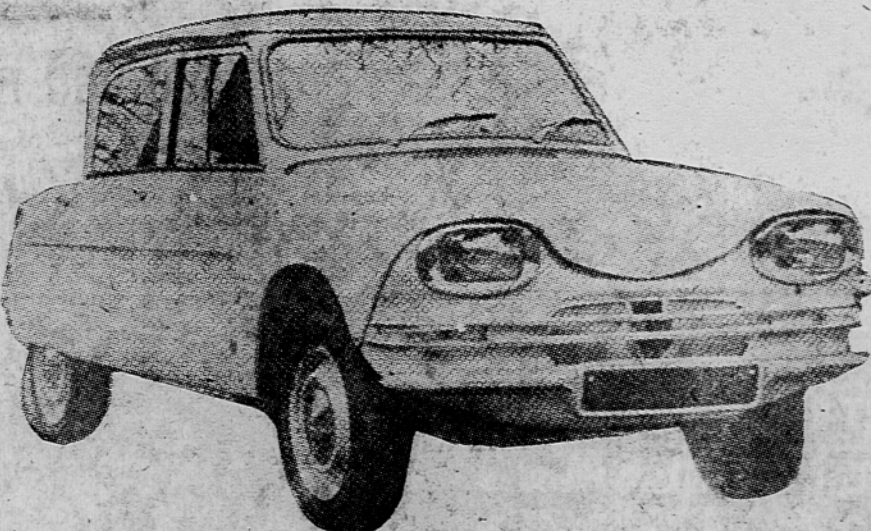
razpisuje naslednja delovna mesta:

VODJE materialnega

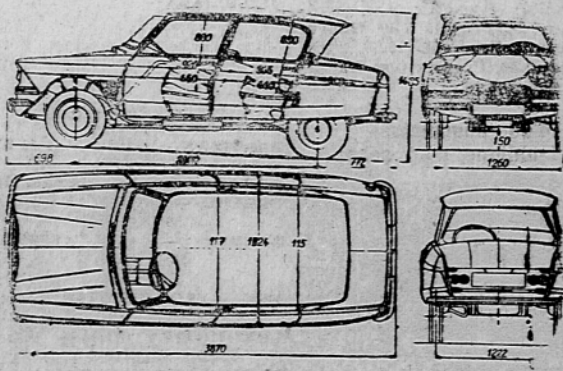
knjigovodstva

BLAGAJNIKA

Nastop službe takoj ali po dogovoru. Pismene ponudbe morajo vsebovati podatke o strokovni izobrazbi in dosedanjih praksah.

Novi Citroënov model »AMI 6«.

Glavne dimenzije novega »AMI 6«.

je zelo udobna in elegantna — nad povprečjem malolitržnih evropskih modelov. Volan je pogoben, kot pri večjih Citroënovih modelih serije »DS« in »ID« (pregibni krmilni obroč na zaviti krmilni osi). Isto velja tudi za sedeže. Izdelani so iz penaste gume, lahko jih izvlečemo iz njihovih vodil in uporabimo za tabornjenje. Posebna odlika »AMI 6« je ventilacija kabine, ki povsem ustreza ventilaciji modelov »DS« in »ID«. Ta sistem ventilacije omogoča zelo točno reševanje izdatnosti in smeri zračnega toka v kabini.

Po vseh naštetih lastnostih »AMI 6« je razumljivo, da je povzročil precejšnji pri kon-

Mali intervju

Lepi uspehi človekoljubnega dela

V mariborskem okraju je zelo dobro vpeljana prsto-voljna krvodajalska organizacija, ki jo vodi rdeči križ ob pomoči svojih občinskih komisij. V vseh večjih kolektivih imajo stalne aktivne darovalce krvi in tudi drugod, zlasti na podeželju, je krvodajalstvo močno zasidrano oblika pomoči sočloveku. Največje zasluge za to, da ima mariborska bolnišnica na zalogi vselej zadostne količine krvi in jo nudi tudi ostalim zdravstvenim ustanovam — doslej so krvodajalci darovali nad 10 t ton krvi — gre požrtvovalnim aktivistom RK, organizatorjem krvodajalstva, ki jim ni žal časa in naporov za širjenje te

humane dejavnosti. Enega izmed njih, svivolasega Ivana Molana iz Cerkvenjaka v Slovenskih gorah, smo zaprosili, da nam pove, kako je v svojem kraju organiziral krvodajalske akcije.

— Zakaj ste postali organizator krvodajalske službe?

— Naš kraj je precej oddaljen od Maribora. Že pred vojno sem bil priča mnogih avtomobilskih in drugih hudih nesreč, pri katerih so mnogi izgubili življenje prav zaradi tega, ker ni bilo na razpolago krvi za transfuzijo. Ko je leta 1954 prvič odvzela kri transfuzijska postaja, sem se trdno odločil, da bom pridobil čimveč ljudi, ki bodo darovali svojo kri.

— Koliko darovalcev krvi ste že zbrali?

— Rdeči križ v Cerkvenjaku je prvi pričel zbirati krvodajalce. Že leta 1954 je 192 ljudi darovalo nad 47 litrov krvi. Od tedaj do sedaj pa smo zbrali 1273 prostovoljnih krvodajalcev, ki so dali skupno 306 litrov krvi.

— Pri zbiranju krvodajalcev naletite nedvomno tudi na težave?

— Posebnih težav nimamo, vsaj ne z ljudmi, ker se radi odzovejo. Dober odnos osebja mariborske transfuzijske postaje do krvodajalcev nam je v veliko pomoč. Res pa je, da je teren precej hribovit in je zbiranje krvodajalcev zlasti v slabem vremenu precej naporno. To so kmečki ljudje, tovarni ali podjetji nimamo. Zdaj imamo že 160 prijavljenih za odzem, ki bo 25. junija. (jp)

OBVESTILA • SPOREDI • MALI OGLASI

17

KONCERTI

KONCERT SLUSATELJEV iz oddelkov za kompozicijo, klavir, harfo, pihala in trobila priredi Akademija za glasbo drevi ob 20.15 v mali filharmonični dvorani.

RAZPISI

KVALIFICIRANO KUHARICO iščemo za počitniški dom. Plača po dogovoru. Ponudbe pošljite na »Delo« pod »Počitniški dom«. R 4995

MATERIALNO KNJIGOVODKINJO ki obvlada tudi obračunavanje osebnih dohodkov, sprejme podjetje »Cementar«, Ljubljana, Vovodna c. 3a. R 8363

MALI OGLASI

LETOVANJE NA MORJU, lepa plaža, udobne sobe, romantični otok, zajtrk, kosilo, večerja, sobe z dvema ali tremi posteljami (po želji) dnevni penzion od 800 do 850 dinarjev. Rezervacije »Turistično letovališče« Unije (pri Lošinju). 5695-6

ZNOJENJE NOG, vnetje med prsti na nogah, boleče garje in ekceme, ki se pojavijo ter ne prijeten vonj odstrani in zdravi sodobni preparat PROPEDES v kapljicah. Prodajajo drogerije, farmacije in blagovnice. 4276-8

VSE AVTOMOBILE družbenega sektorja kupuje in plača dobro »Agencija Beograd«, Beograd, Dositejeva 21-III, tel. 22-202. 3279-2

POSTENEGA NAJDI TELJA prosim, da mi vrne izgubljeno denarnico pri Kavarni Bežigrad na postajo LM Bežigrad. 8420-8

ISCEM SOBO, grem tudi za sosenovalec, plačam dobro. Ponudbe pod »Stilija«. 9416-4

POTREBUJEM SOBO za eno leto v Ljubljani, plačam vnaprej. Ponudbe pod »Stilija«. 9422-6

STOJEČO LUC (novo) poceni prodam. Vidrih, Bregarjeva 7 (za Vodnikovo 171). 8355-1

DINAMO 12 V za Fiat topolino AB tipe kupim. Knez Jože, Marija Gradec 13, Laško. 708-3

MARIBOR

DEŽURNA LEKARNA: Ponedeljek, 19. junija lekarna »Center«, Gosposka ul. 12.

KINO: UNION: slovenski film: PLES V DEZJU.

PARTIZAN: amer. barv. vstav. film: POSLEDNJA OBALA.

UDARNIK: franc. film PAST ZA DEKLETA.

SLOV. NAR. GLEDALIŠČE Ponedeljek, 19. junija ob 20. uri: TRILE BALETI. Red A. Sedež: tudi v prodaji.

»EMONA«

mesna industrija

ZALOG - LJUBLJANA

zaposli

takoj ali po dogovoru.

KURJACA parnih kotlov z mehaničnim kurjenjem

POMOČNIKA kurjaka in

VEČ DELAVCEV NKV

Pismene ali ustne ponudbe sprejema uprava podjetja. 5078

GLEDALIŠČE

DRAMA Torok, 20. junija ob 20: Brecht-Weill: Opera za tri groše. Abonma S. (Vstopnice so tudi v prodaji)

Premiera in obenem slovenska krstna uprizoritev znamenite drame Eugena Ionesca »Nosec« bo v Drami SNG v petek, 23. junija. Režijsko vodstvo uprizoritve je v rokah F. Jannika, scenograf je V. Rihar, kostumograf A. Bartova, scenško glasbo pa je prispeval B. Lesjak.

Bérengerja igra D. Makuc, Daisy M. Posokarjeva, Jeana A. Kurent, Dudard L. Rozman, Starega gospoda A. Valič, Logika B. Miklavc, Papilona J. Zupan. V ostalih vlogah nastopajo: M. Kacivca, V. Grilova, I. Melanov, H. Erjavc, J. Rohaček, A. Homar, R. Kosmač in S. Cesnik.

V soboto, 24. junija je na sporedu prva izvenabonmajna repri za »Nosec«.

Vstopnice za premiero in repri so v prodaji pri dnevnih blaginjah in v Operi, rezervacije po telefonu 22-526.

Nedeljska popoldanska predstava »Opera za tri groše« za abonma Red popoldanski, in ne za red nedeljski popoldanski, na kar abonement posebej opozarjamo. Zaradi bližnjega konca sezone je predstava za Red popoldanski tokrat izjemoma uvrščena na nedeljo.

OPERA Ponedeljek, 19. junija ob 19.30 Wagner: LOHENGRIN. Gostuje tenorist Josip Gostič. Abonma F. (Vstopnice tudi v prodaji).

SLOVENSKO LJUDSKO GLEDALIŠČE CELJE Ponedeljek, 19. junija: Stevens: Zakonski vrtiljak. Predstava ob 18. uri. Gostovanje v Topolščici. Ob 20. uri: Stevens: Zakonski vrtiljak. Gostovanje v Metliki.

KINO

SPORED ZA PONEDELJEK

KINO UNION: slov. vstav. film PLES V DEZJU. Režija Boštjan Hladnik. Igrajo: Duša Počak, Miha Baloh, Tediček. Predstave ob 15. 17. 19. in 21. Ob 10. uri matineja istega filma.

KINO KOMUNA: slov. mladinski film TI LOVIŠ. Režija France Kosmač. Igrajo: Jacek Jakopin, Velimir Gjurin. Teknik. Predstave ob 15. 17. 19. in 21. uri.

KINO VIC: amer. film ZNAK ZORROA. Režija Norman Foster. Igrajo: Henry Calvin, Gene Sheldon. Teknik. Film slov. podnaslovljen. Predstave ob 15. 17. 19. in 21. uri.

KINO SLOGA: angl. cinemascop film KLJUČ. Režija Carol Reed. Igrajo: William Holden, Sophia Loren. Film slov. podnaslovljen. Predstave ob 15. 17. 30 in 20. uri.

KINO SIBKA: premiera franc. barv. filma SESTANEK S HUDIČEM. Režija Haroun Tazieff. Teknik. Film hrv. podnaslovljen. Predstave ob 15. 17. 19. in 21. uri.

KINO BEZIGRAD: ob 20.30 angl. cinemascop film KLJUČ. Prodaja vstopnic uro in pol pred predstavo.

KINO TRIGLAV LJUBLJANA: italijanski film »OKNO PROTI LJUBI NA PARKU«. Teknik. Predstave ob 16. 18. in 20. uri. Prodaja vstopnic ob 15. uri dalje.

LETKO KINO DOMA JLA: ameriški barvni film TRI URE DO ODOLOTVE. Prodaja vstopnic ob 19.00 dalje.

MLADINSKI KINO ob 10. uri dopoldne ter ob 15. in 17. uri popoldne francoski film VELIKA LUZILJA. Film priporočamo mladim.

dini od 13. leta starosti dalje. Prodaja vstopnic ob 9. do 11. in od 14. ure dalje.

KINO LITOSTROJ: franc. vstav. film VELIKI POGLAVALER ob 20. uri. Prodaja vstopnic uro pred predstavo.

KINO BLED: amer. film drama MLADI LEVI, ob 18. in 20.30. Prodaja vstopnic ob 17. in 19.30 dalje.

LETKO KINO PARTIZAN: amer. barvni CS vstav. film ZLOM LJENA ZVEZDA, ob 20.30.

STORZIC: franc. barvni CS film ZAKLAD Z OBALE DURANCE, ob 16. 18. in 20.30. Matineja ob 10. uri istega filma.

KINO RADIO: italij. franc. barv. cinemascop film ANA IZ BROOKLYNA, ob 18. in 20. uri.

KINO PLAVKA: italijansko-francoski barvni cinemascop film ANA IZ BROOKLYNA, ob 17. in 19. uri.

KINO KOR BELA: ameriški barvni film PUSTOLOVSCINE TOMA SAWYERJA.

KINO SVOBODA - ZASAVJE, Trbovlje: slovenski film DOBRI STARI PIANINO, samo ob 17. uri.

KINO SVOBODA, Trbovlje II: francoski CS film DIVJACINA JE SPUSCENA, ob 18. in 20. uri.

KINO TRBOVLJE - DELAVSKI DOM: franc. barvni film SLABE ZENE, ob 18. in 20. uri.

KINO »KRAKA« - NOVO MESTO: angleško-ameriški akcijski film PODAJ ROKO HUDICI.

KINO HRASNIK - SVOBODA II: jugoslovanski film LJUBEZEN IN MOČA, ob 18. uri. Prodaja vstopnic ob 18. uri dalje.

KINO BOGASKA SLATINA: ameriški barvni vstav. film CRNA ORHIDEJA, ob 20. uri. Prodaja vstopnic ob 18. dalje.

KINO »DOM« KAMNIK: ameriški barvni CS film ZNAK ZORROA, ob 20. uri. Prodaja vstopnic ob 18. uri dalje.

KINO »PARK« MURSKA SOBOTA: ameriški vstav. film OSAM-LJENI CLAUDE, predstava ob 17.30 in 20. uri. Prodaja vstopnic ob 16. uri dalje.

KINO »SOGA« KOPER: poljski film EVA ROZC SPATI, ob 16. 18. in 20. uri. Prodaja vstopnic ob 15. uri dalje.

KINO »GARIBOLDI« PIRAN: angleški barvni film POSEBEJ NASMEH, ob 16. 18. in 20.15. Prodaja vstopnic ob 15. dalje.

LETKO KINO PORTOROŽ: film DEVETI KROG, ob 20.30.

Predvidne dneve - 14.35 Pesmi in plesi jugoslovanskih narodov - 15.16 Obvestila, reklame in zabavna glasba - 16.40 Naši potniki na tujem - Boris Kuher: Kaj tudi delajo na Nizozemskem - 16.30 Virtuozni nastopajo za vas - 17.00 Lokalni dnevnik - 17.15 Sotermem na pot - 18.00 Sopranistka Victoria de Los Angeles vlogi Manon - 18.40 Kulturni glasbo - 19.00 Obvestila, reklame in zabavna glasba - 19.30 Radijski dnevnik - 20.00 Ponedeljkova panorama zabavnih melodij - 21.00 Koncert Zagrebških solistov - 22.50 Literarni nokturno - 23.05 Plesi a glasba - 24.00 Zadnja poročila, in zaključek oddaje.

DRUGI PROGRAM 19.00 Tenor: Jussi Björling v Carnegie Hallu - 19.30 Radijski dnevnik - 20.00 Pesma Ljubljana Petrovič - 20.15 Boris Hrovat, Eugenia Zareska in Nicolai Gedda v operi Boris Godunov - 21.00 Strikrat petnjak - 22.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in pregled sporeda drugega programa za naslednji dan.

TELEVIZIJA ZAGREB 18.00 »Sestra« - bolničarka - Film iz serije MEDIC BEOGRAD 18.30 TV pošta - 18.45 Dokumentarni film ZAGREB 19.00 TV pregled BEOGRAD 19.30 Žive plošče - glasbena oddaja - 20.00 TV Dnevnik - 20.15 Tedenski sportni pregled - 20.30 B. Wyler: »Sojenje Mary Dagan« - TV drama.

Dobro gospodarjenje v kmetijski zadrugi Levpa

Kmetijska zadruga v Levpi nad Soško dolino obstaja že nad 13 let. S svojo dejavnostjo je zelo tesno povezana s kmetiči proizvajalci. Na svojem področju: Avče, Levpa in Kal nad Kanalom, kjer so svojčas delovale tri zadruge, sedanja levpska zadruga, ki je v goriskem okraju med najmanjšimi zadrugami, je bodisi v organizacijskem ali gospodarskem pogledu rasti kmetijskega združništva naredila veliko. Že pred osmimi leti je začela levpska zadruga s sodelovanjem svojih članov uresničevati obširne načrte za napredek sadjarstva in živinoreje, ker sta ti panogi na tem področju najbolj donosni.

Tradicija pridelovanja zlasti zimskega sadja je v teh krajih že stara. Vendar s primitivnostjo obdelovanja zastarelih nasadov zadruga ni mogla zadostiti s pridelki velikemu povpraševanju. Zato so pristopili k načrtovani urejevanju velikih plantažnih nasadov na primernih travniških površinah, ki jih imajo danes skupno nad 10 hektarov in so skoraj v polni rodnosti. Člani zadruge so te površine lahko uredili samo z nesebično pomočjo zadruge in z njenim sodelovanjem. Za boljše rodnost in kakovost sadja je zadruga uvedla obvezno škropljenje, z lastno ekipo nudi sadjarjem usluge, zaščitna sredstva, motorne škroplilnice itd.

Poleg tega ima levpska zadruga 22 hektarov skupnega nasada višenj in jablan, na katerem pričakujejo že prihodnje leto dober pridelek. Zadruga je na svojem območju organizirala tudi rodovnik za plemensko živino sivo-rjave pasme, po kateri je veliko povpraševanje. Na svojem posestvu pa ima že v gradnji hlev za 80 glav vzreje plemenske živine.

S sodelovanjem vseh članov je zadruga zgradila lastno poslopje, kjer ima trgovino z reprodukcijskimi materiali, odkupno skladišče in upravne prostore. Zadruga pa ima za bodoči razvoj živinoreje in sadjarstva na tem področju še lepo perspektivo za nadaljnjo širjenje naprednega kmetijstva, saj ima za to tudi vse pogoje. G. B.

DERMATOLOGI IN MAGISTRI FARMACIJE SO UGOTOVILI

S PRAVILNO UPORABO KREM IN LOTION-TEN-SAN DOSEŽETE NAJBOLJŠE REZULTATE V SLOVENIJI ZARADI VIŠINSKEGA SONCA, KI JE NUJEN FAKTOR ZA DELOVANJE HYPERICINA IN ODSTRANJEVANJA VSEH NEZAŽELENIH SPREMEMB NA OBRAZU V VSAKEM LETNEM CASU.

William P. McGovern NI UPANJA ZA JUTRI

»Sedi Earl,« je rekel Novak. »Sedi, naredi se kot doma.«

V sobi je bil prazen samo še en stol, tapetiran naslonjač, ki je stal poleg Ingrama. Earl si ga je za hip ogledoval, potem pa se je rahlo nasmehnil in rekel: »Mislim, da bom kar stal.«

Naslonil se je na vrata in si potisnil klobuk n tilnik.

»Prav,« je mirno rekel Novak. »Banka, ki jo imam v mislih, je v zasanem mestecu v jugovzhodni Pensilvaniji. Imenuje se Crossroads. Najbrž niste še nikoli slišali zanj. Toda ko bomo s tem delom pri kraju, g boste poznali kakor lastni žep.«

Opisal je mesto ter ceste in ulice v njem. Earl j vlek del iz cigarete in s kotičkom očesa opazoval črna. Občutek sproščenega uživanja, ki se ga je polal šel še malo prej, je izginil; zdaj ga je v prstih stiskalo; sredi čela pa ga je ključala neznosna bolečina. Čemu neki so vključili v to tudi zamorca, je besn premišljeval.

»Kar pa zadeva delitev,« je rekel Novak, »bom po vedel tale. Operacija finansirn jaz. To bom najpre odčel. Tisto, kar bo preostalo, bomo vse do zadnjega belica razdelili natanko na štiri enake dele.«

»Morda bi bilo pametno, če bi jima povedal, koliko bo vse to stalo,« je rekel Burke.

»To sem imel že v mislih,« je rekel Novak. Iz zadnjega žepa na hlačah je potegnil list papirja, nekaj trenutkov gledal vanj, potem pa rekel: »Tu je vse podrobno zapisano. Če hočete, si lahko ogledate. Najpre dva avtomobila. Prvi je poltovorni avtomobil, ki ga boste potrebovali pri delu. Na zunan je videti, kot da sploh ni za nobeno rabo, a motor je odličen in bo potegnil kot sam satan. Drugi avtomobil pa je običajen črn voz s štirimi vrati. Z njim se bomo odpravljali.«

»Ko bomo opravili, bomo presedli v drugi avto,« je rekel Burke. »Tako bomo zasledovalcem zmesali sled.« Nagnil je kozarec, potem pa se je nasmehnil in rekel: »Vse skupaj mora iti kakor po maslu.«

»Za oba avtomobila smo si priskrbeli ponarejen videne tabele in papirje,« je nadaljeval Novak. »Policaji bodo po njih odkrili, da sta last nekakšnega Joeja. To me je precej stalo, a splačalo se je le. Zda pa še nekaj drugega. Za Ingrama imamo opremo za postrežnika, pa šoferski jopič in čepico. Zanj imam s nekaj reči, o katerih bom govoril pozneje. Vse skupa e stalo kakih petinšestdeset dolarjev. To bom preletljivo odtegnil od plena. Posamežnik.«

»Seveda,« je rekel Earl. »Potem pa tebi dolar, merolar in tako naprej. Za vse enako.«

»Tako je,« je rekel Novak in počasi prikimal. »Zdrav naj vam nekaj povem: takele reči gredo po zlu najraje potem, ko je že vse konec. Brink je lep primer za to. Tista zadeva z Merchants' Bank v Detroitu, ki so jo izpeljali lani poleti, pa drugi. Čedna podviga, ki so jo vodili strokovnjaki. Vse je bilo gladko kakor svila.« Novak je pogledal vsakomur posebej v oči. »Toda vsi ti strokovnjaki sedijo danes po ječah. Pa veste zakaj? Zato, ker so nekoga prikrajšali pri plenu. Tako se cirksus začne. Če je kdo uzačen, je zmerom nagnjen k temu, da izdaja. Tvega prav toliko kot vsi drugi, pa ne dobi enakega deleža. Ko mu zmanjka denarja in se napije, v njem zavre in začne čvkatati. Tako spravijo te velike, spoštovane strokovnjake za zapah. A nam se to ne bo zgodilo. Če bo kaj narobe, se bomo vsi skupaj cvrli v isti ponvi - in zato bo prejel vsakdo enak delež plena.« Novak je vstal in postavil kozarec na omario. »Pri iskanju te banke sem porabil dosti časa in denarja, zato ne maram nobenih neumnosti - ne zdaj, ne kdaj pozneje. V prihodnjih treh tednih vas bom spremenil v robote. Sleherni korak bo do sekunde preračunan. Premišljujeval sem jaz, vi fantje, pa morate zdaj ubogati. No, in zdaj poslušajte, kako se bo začelo...«

Ingram si je prižgal novo cigareto. Novak je začel azlagati svoj načrt do podrobnosti. Očrtal je vloge n dolžnosti slehernega sodelujočega posebej. Ingram je s prav telesnim naporom ohranjal zunanji videz vnege poslušalca, na vso moč si je moral prizadevati: ga je mirno sedel in poslušal Novakov trdi, razločen glas. Teksanov hladni, nezaupljivi smehljaj mu n lovovaljeval, da bi se osredotočil na tisto, kar je pripredoval Novak; besede so se mu kratko in malo spreminjale v nesmiselne odlomke.

Za Ingrama ni bilo sovraštvo nič novega; bil je ealist in je slišal in videl dovolj, da se je prepričal, la je sovraštvo prav tako otipljivo kakor tlak, po ka erem hodiš. Toda živel je vseskozi na Severu, večide v črnih okrajih velikih mest, in se je ogibal težavam, tako, da se je držal svojih ljudi in se brigal samo za lastne reči. Nestrpen je bil do črncev, ki so hoteli po vsej sili doseči, da bi jim stregli tudi v restavracijah in točlinah za belce; čemu bi se pustil suvati zaradi

Veliko Kovačević: KAPELSKI OGNJ

Po dogovoru s Jastrebov in po razporedu mitraljezov, ki naj bi jih krili, se je spazila udarna četvorica po zmrczjenj globoki gazi, ki je vodila od naselja proti bunkerju. Na čelu je drsel Dimnikar, ki je imel v ustih prižgano debelo cigaro, s katero naj bi prižgal zažgalno vrvičko. Za njim se je vlekel Topničar s puškomitraljezom v rokah. Za Topničarjem je rnil Ridjan, prav tako s cigaro v ustih in z »nogavicami« okrog vratu. Srečko je bil zadnji. V rokah je držal dve odvitki bombi.

Po armiranem bunkerju je toliko pravca: tva svinčena toča. Krogle so se odbijale in padale po vsej okolici. Padalo je po vse odprtinah bunkerja. Ogenj Jastrebove čete je postajal vsak trenutek gostejši in nevarnejši. Dimnikar je prenegoval pod pečjo, ne da bi se oziral za ogenj svojih, kakor da le-ta ne ubija. Skoraj pri bunkerju je dvignil veliko rdečo ruto, ki jo je nosil okrog vratu in pomahal z njo, da bi četa ognjen dvignila. In ne da bi čakala na odgovor, sta se Dimnikar in Ridjan pognala proti težkim železnim vratom. Ročna bomba, ki jo je nekdo vrغل zgoraj iz odprtine, jima je zavzrjala nad glava in se razletela nekaj metrov za Topničarjem. Topničar je pomenil na odprtino in jo zasul s kratkimi rafali. Ustaši so besno tolkli iz vseh odprtin, razen s tiste, ki jo je imel v zakupu Topničar. Snopi Jastrebove čete so se križali nad samim bunkerjem, v katerega je zašel samo posamezen strel. Dimnikar in Ridjan sta bila že v kritju pred svojim in sovražnikovim ognjem. Dva metra na desno od njiju je bila pritična puškarjica, iz katere je ropotal mitraljez. Prižgana dolga vrvičca, ki jo je Dimnikar pripravil, preden se je pognal pred bunker, je gorela neskončno dolgo. Dimnikar je že hotel vreči nogavico, vendar se je spomnil, da bi ustaši utegnili izvleči vžigalnik in tako preprečiti eksplozijo. Ne da bi okleval, ga je sam hitro izvlekel in odvrnil nogavico stran. Potem je vzel dve bombi in se spazil proti odprtini. Ko je dvignil glavo, je udaril z vžigalnikom ob bunker in poleg strojnične cevi zagnal bombo v notranjost. Se preden je slišal eksplozijo, je na enak način vrغل tudi drugo. Ridjan je s hrbtom tiščal železna vrata, ki so se odpirala na ven, da bi se ustaši morda ne prebili iz bunkerja. Dve močni eksploziji sta zagrmeli istočasno.

Železna vrata so se v silnem blesku odtrgala in vrгла Ridjana nekaj metrov daleč. Deset znakaženih in že zoglenelih teles je ležalo prilepljeno ob debele zidove bunkerja. Prerešeno ustaško zastavo, ki se je vila na vrhu bunkerja, je Dimnikar snel in na isto loopje privezal svojo veliko rdečo ruto.

Zadnji strel mladincev so bili usmerjeni proti nebu - v znak velikega slavlja. Ponosno trojka je stala na vrhu »Alcazarja« in mahala. Spodaj v gazi je ležal Srečko, ki so ga šele zdaj opazili. Vsi trije so skočili in stekli k njemu. Srečko je ležal nepremično, v krvi.

Dimnikar ga je počasi obrnil na hrbet, v upanju, da bo na obrazu našel sledove življenja. Potem ga je vzel v naročje in se napotil proti mestu. Iz oči, ki dotlej niso vedele za solze, so tekale zdaj debele kaplje. Nosil ga je dolgo, izgubljen, ne vedoč, kje in kako naj ga položi, borec se s čustvom globoke žalosti, ki jo je poskušal odgnati in jo nadomestiti s tistim velikim trenutkom, ko je na strehi bunkerja zmagoslavno pripel rdečo zastavo. S Srečkovim mrtvim telesom v rok pa se ni mogel iztrgati iz velike žalosti, ki ga je vsega napolnila. Položil ga je poleg sedmorice padlih partizanov.

x x x

Dimnikar je stal z napetim revolverjem pred ujetim ustaškim poročnikom, kateremu je dal telefonsko slušalko, takoj ko so zvezali pretrgane žice in točna navodila za vnaprej določen razgovor.

»Spremi, spremi,« gospod bojniki. Ali sie vi? Za poglavnika in dom! Za dom!

»Spremi, spremi! Kaj je z vami? V zelo težkem položaju smo. Branimo se iz občinskega poslopja in šole. »Alcazar« se drži. Tvegal sem patruljo na vzpostavljanje »brzglasnih« zvez. Imela je izjemno srečo.

Z okna je v Kritikovih rokah klokočal mitraljez. Z Dimnikarjevo pomočjo je spuščal v zrak dolge rafale, da bi jih bilo slišati tudi onkraj žice. Na hodniku pred odprtimi vrati sta Ridjan in Topničar dvigala in spuščala dve težki deski in tolkla z njim ob tla, da je bobnelo kakor velike eksplozije ročnih bomb.

»Kaj je to, kar slišim? Je vprašal bojniki. Strojopuška* (strojnica) tolče z okna moje sobe. Okrog prasketajo ročne bombe.

»Ali so tako blizu?

»Pravim vam, da se branimo samo še iz dveh zgradb in in »Alcazarja«. Morala posadke je na višku. Vendar se po bojim, če okrepitev ne bo prišla prej. Banditom ni žal žrtve. Porabili so mnogo streliva.

»Italijanske sile so bile dale poslano v dveh smereh. Pričakuje jih vsak čas.

»Gospod bojniki, kolikor lahko ocenim, se streljanje oddaljuje. Dvomi v njihovo udeležbo. Banda je zelo močna. Več kakor tisoč jih je. Pri meni je njihov ujetnik.

»Nemogoče! To je popolnoma nemogoče. Kakšnih tisoč?

»Gospod bojniki, prebrčan sem.

»Kdo so?

Ne da bi vedel, kaj naj odgovori, je poročnik vprašujoč pogledal Dimnikarja, ker takega vprašanja ni pričakoval. Dimnikar mu je hitro napisal na koščku papirja: »Gubec« in »proletarci«.

»Proletarci. Srp in kladivo imajo, kakor tisti v Bosni.

»Od kod so?

* ustaški jezik

obloženega kruhka ali kozarca piva? Zdelo se mu je, da je to nesmiselno.

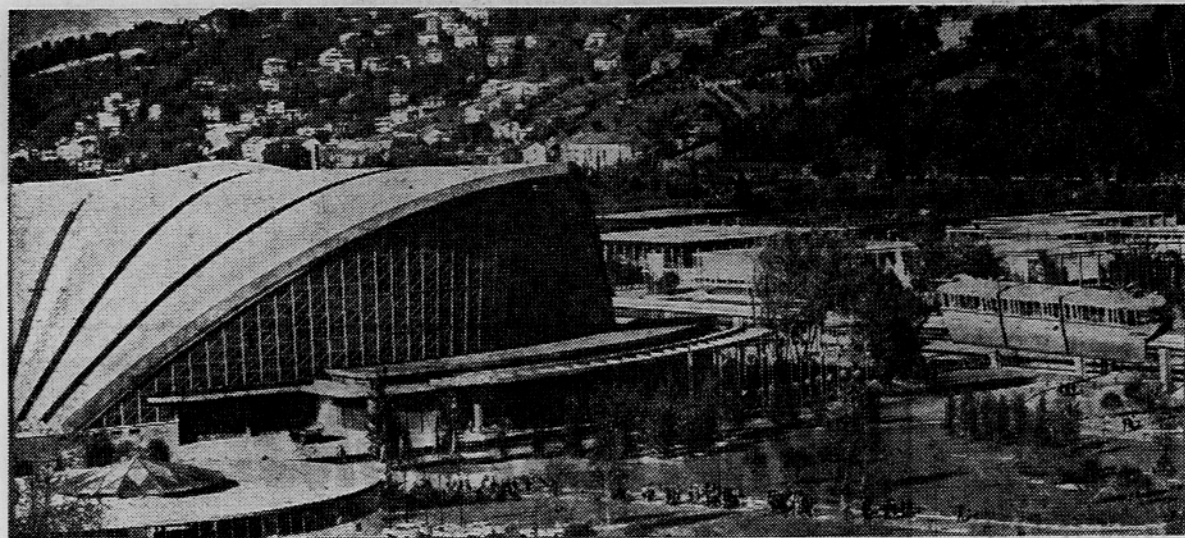
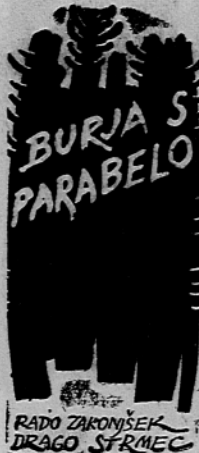
V okolišč, kjer je živel, se je počutil varnega in spoštovanega. Imel je nekakšen družabni ugled; ljudje so ga spoštljivo poslušali. Celo z belci se je kar dobro razumel; poznal je nič koliko policajev, prodajalcev državnih obveznic in lastnikov stavnic. V poslovnem okviru so ravnali z njim tako, kot je treba. V stavninah in policijskih postajah je z njimi kdaj pa kdaj poklepetal o politiki ali športu, čez te meje pa ni posegal. Če so hoteli pogovor kdaj usmeriti k družbenim ali osebnim zadevam, se je temu brez težav izognil; vljudno je pokazal, da ga to ne zanima. Vedel je, da je to nenapisen sporazum: takrat, kadar je bil z njimi, so se nekaterim besedam in predmetom izogibali, na pa jim je vračal tako, da je uitihtil, kadar je vedel, da njegove pripombe ne bi bile dobrodošle.

To mu je kar ustrezalo; ni se pritoževal. Bil je velika žaba v majhni luži in je nameraval v njej tudi ostati. Prav nič mu ni bilo do tega, da bi z velikanskim pljuskom skočil v večjo lužo belih ljudi. A kljub vsej strpnosti in nenapisanemu dogovorom mu je ostal globoko v duši strah, ki se ga ni mogel otresti, tako kot se otrok ne more otresti strahu pred temo ali tujnimi ljudmi.

Včasih se je med vožnjo s podzemeljsko železnico li med hojo po cesti, kjer je bilo veliko ljudi, zavedal, ia ga kdo gleda; to je zmerom povzročilo, da se je zdrnil ter postal živčen in preobčutljiv. Običajno se je poskušil prisiliti, da se ne bi ozrl; skušal je pozabiti na to, prikovati pogled h kaki deseti stvari, na primer h kakemu oglasu v podzemeljski železnici ali blagu, ki je bilo razstavljeno v tlozibih. Napovedal pa se je navadno ves vznemirjen previdno ozrl okrog sebe in na skrivaj pogledal, kdo starni vani.

Pomen prstnih odtisov

Ali zares ni popolnoma enakih prstnih odtisov? Kolikor so strokovnjaki ugotovili doslej, ni dveh ljudi z enakimi brazdami na koncih prstov. Ameriški kriminalistični urad ima 150 milijonov prstnih odtisov, med katerimi ni dveh popolnoma enakih. Enako ugotovitev so objavili nameščenci wiesbadenskega kriminalističnega urada, potem ko so proučili 1.2 milijona zbranih odtisov. Po vsem tem sodijo kriminologi, da so prstni odtisi zanesljiv dokaz za to, ali je osumljena oseba bila na določenem kraju ali ne. — Daktiloskopijska, znanost o prstnih odtisih, je sorazmerno mlada: uporablja jo že kakih 60 let.

Za stoletnico združitve so Italijani pripravili v Torinu veliko razstavo, na kateri so zraven zgodovinskega dela prikazali gospodarski razvoj vseh italijanskih pokrajin in še zlasti industrijsko rast dežele, v posebnih paviljonih, ki so posvečeni predvsem človeku in njegovim delovnim dosežkom, pa so razen tujih držav postregle s prikazom svoje dejavnosti tudi posamezne agencije Združenih narodov. — Posnetek kaže del razstavišnega prostora, na katerem skrbi za prevoz tako imenovane viseča železnica.

Tok iz sončnih žarkov

NE LE V ZNANOSTI, TUDI ŽE V INDUSTRIJI SE UVEVLAJ-LJA SONČNA ENERGIJA

Zaradi naglega razvoja po vsem svetu porabi vsak posameznik vedno več energije. Če vzamemo, da bo živelo nekako čez sto let na našem planetu — ob upoštevanju sedanjega tempa prirastka — osem milijard ljudi, se bo ustrezno povečala tudi potrebnja energija, ki bo znašala leta 2050 približno toliko, kot je danes. Če pa se ne bomo lotili ukrepov, da bomo do leta 2050 potrebovali le tretjino današnje energije, bomo potrebovali toliko, kot je danes. Če pa se ne bomo lotili ukrepov, da bomo do leta 2050 potrebovali le tretjino današnje energije, bomo potrebovali toliko, kot je danes.

Strokovnjaki so izračunali, da pošlje Sonce vsako leto na površino našega planeta toliko energije, kot bi jo dala gmošta premoga, ki bi bila 60-krat težja kot Zemlja! Možnosti za izkoriščanje sončne energije v širšem obsegu so začeli proučevati nekako pred sedemdesetimi leti, ko so izdelali silicijev oziroma sončno celico, ki spreminja delce svetlobne energije v elektriko.

Ze dobra tri leta oskrbuje Sonce s potrebno energijo občutljive naprave v umetnih satelitih. Ameriški znanstveniki so jo prvič izkoristili v »Vanguardu I«, sovjetski pa predvsem v tretjem spitniku, ki je fotografiral skrito stran Meseca. Američani so zasnovali »medplanetenega metulja«, vesoljsko ladjo, ki bi lahko venomer potovala po našem ožjem planetnem sistemu, ne da bi jo bilo treba oskrbovati s gorivom. Pogonsko energijo bi ji dajala dva zbiralca, ki bi prestrežene son-

ne žarke spreminjala v elektriko. Vendar pa uporaba sončne energije ni omejena le na vesoljske zamisli. Marsikje že uporabljajo sončne celice, ki dajejo električno energijo telefonskim napeljavam, novost pa se uveljavlja tudi v radiofoniji, pri elektronskih računskih strojih itd. Sonce poganja hidravlične črpalke, daje potrebno energijo svetilnikom in napravam, ki spreminjajo morsko vodo v pitno, poskusno pa posega tudi že v gospodinjstvo. Tako so na primer v Arizoni zgradili hišo na »sončni pogon«: v električno spremenjena sončna energija napaja klimatične naprave, hladilnike, likalnice ipd. Po napovedih znanstvenikov bo hišo prihodnosti na določenih področjih ogrevala in hladila ter jo tudi sicer oskrbovala v elektriko.

spremenjena sončna energija. Ustrezno grajena streha s površino 72 kvadratnih metrov (šestkrat dvanaest) bi po njihovi računih zagotavljala dovolj energije za potrebe štiriclan-ke družine.

Ze pred časom so izdelali prvi radio, ki mu dajejo sončne baterije potrebno energijo, lani pa je starinski avto iz leta 1912 prepotoval pol sveta z namenom, da bi dokazal uporabnost in zadostno moč sončne energije za pogon motorjev. Na avtomo-

Tri odločilna vprašanja

V grški Traciji so razveljavili zakon iz leta 1708, ki določa, da je mogoče izreči kazen zaradi pijanosti le v primeru, če prizadetci ne ve, kako se piše, če ne zna zapeti pesmi, ki mu je sicer najbolj všeč, in če ne zna šteti do deset.

New York v številkah

Vsake toliko zberejo statistiki nove podatke o New Yorku. Tako so nedavno objavili, da je med 7.845.000 prebivalcev New Yorka brez predmestij pet milijonov tujcev ali pa so bili njihovi starši tujci. Nad dva milijona in pol je Židov. 1.1 milijona Italijanov, 900.000 Rusov, 550.000 Ircev, pol milijona Nemcev, 450.000 Poljakov itd. V New Yorku torej živi več Ircev kot v Dublinu, več Nemcev kot v Stuttgartu in več Židov kot v vsem Izraelu.

Razen tega ima New York kot eno izmed posebnosti 107 nad sto metrov visokih nebotičnikov in 43.000 dvigal, ki prepeljejo po šest milijard potnikov na leto. Črna četrt Harlem je najgostejše naseljeno področje na svetu. Več ljudi, kot jih šteje Beograd se stiska na površini dveh kvadratnih kilometrov.

Moč afriških rek

Najnoveše statistike kažejo, da ima afriška celina dovolj slapov, brzic in sploh vodnega padca, da bi mogla zadostiti sedanjim potrebam vsega sveta po hidroelektrični energiji.

Za dobro voljo

POVEDALA BO, ČE... Podoželski zdravnik je vprašal staro, ki je stala na dvorišču ob ograji: »Kako je, mamica?«

Od strani ga je pogledala, potem pa je rekla: »Prav rada vam povem, če je zastoj!«

»Za današnje kosilo sem ti pripravila presenečenje, dragi!«

Hitro pripravljeno kosilo

Juha z rižem, zrezki iz svinine in krompirja, grah v solati. Kosilo je pripravljeno v trideset ur. Juha: dve polni žlici riža, voda, v kateri se je kuhala grah, kosček presnega masla, ščepec moke, jušna dišava »rex« ali »adadine«, zelen peteršilj, poper, in sol. — Riž operemo in ga kuhamo v majhnih količinah vode. Ko je grah kuhan, odcedimo vodo in riž. Juhe naj bi bilo dober liter. Maslo povajamo v moki in ga damo v juho, odstavimo, solimo in kuhamo potreseno s sesekljanim zelenim peteršiljem. Po želji popramo. Zrezki: dvajset dekagramov zmlete svinjine, dve jajci, štirje srednje debeli krompirji, sol, poper, peteršilj in mast ali olje za pečenje. — Opran in olupljen krompir naribamo kot hren ali

zmelejo z mesoreznicno. V skledo zmešamo jajca, dodamo krompir, nato meso, sol, poper in sesekljan zelen peteršilj. Vse dobro premešamo in oblikujemo majhne in bolj tanke zrezke, ki jih pečemo v ne prevroči maslo. Ko so po obeh straneh zarumeneli, jih zložimo v pogret krožnik in obložimo z rdečo redkvico. Solata: liter luščnega graha, soljen krompir, ščepec zelenega peteršilja in krebule, tri trdo kuhana jajca, olje, kis, poper in zelen peteršilj. — Grah skuhamo v osoljeni vodi z dodatkom pe-damo v pitlivo skledo, polijemo z peteršiljem, kisom, odstavimo s poperom in sesekljanim zelenim peteršiljem ter okrasimo z rezinami trdo kuhanih jajc.

Optimistična vremenska napoved

Uprava ameriške vremenslovne službe je nedavno prejela nenavadno prošnjo. »Prosim vas,« se je glasilo pismo, »da v prihodnje ne napovedujete več »delno oblačno«, temveč delno sončno, ker večina ljudi raje sliši optimistične vremenske napovedi.« Kasneje so ugotovili, da so pismo poslali lastniki pralnic avtomobilov, ker upajo, da bi se v primeru optimističnih vremenskih napovedi oglasilo pri njih več avtomobilistov, ki bi radi čista vozila.

Gallupova anketa o Eichmannu

V zvezi s procesom proti nacističnemu zločincu Eichmannu je znanj Gallupov inštitut za proučevanje javnega mnenja napravil anketo v ZDA, Veliki Britaniji in Švici. Vprašanje se je glasilo: »Ali je po vašem mnenju dobro ali slabo spominjati svet na strahote v nacističnih taboriščih?« V ZDA 13 odstotkov anketirancev sploh ni vedelo za Eichmanna. Odgovorj v odstotkih: dobro 62, slabo 18, brez mnenja 20 (sem je prištetih tudi tistih 13 odstotkov anketirancev, ki niso poznali Eichmannovega imena). V Angliji so znašali: ti odstotki 56, 29 in 15. Švicarji naj bi odgovorili na vprašanje, kaj naj Izrael stori z Eichmannom. Odgovori: proces v Izraelu (kar se je tudi zgodilo) 53 odstotkov, mednarodno sodišče 36, nemško sodišče 3, Eichmanna izpustiti 2 in brez mnenja 6 odstotkov anketirancev.

Koruza in glasba

Dva študenta iz Alabame sta želela proučiti vpliv glasbe na rast koruze. Blizu koruznih njiv sta postavila avtomat, ki je nenehno vrtil plošče z »rock'n'rolom«. Tam je koruza baje zrastle dva metra visoko. Na tistem delu njive, kjer je avtomat igral dunajske valčke, je bila koruza visoka 175 cm, koruza brez glasbe pa je dosegla višino poldrugega metra. — Podobne poskuse so delali pred leti v Indiji z drugimi posevki.

20 let naše ljudske revolucije

PONEDELJEK, 19. JUNIJA:

USPEŠNA AKCIJA BELOKRANJSKIH PARTIZANOV

Z Janezom Majnikom-Džemsom na čelu so na današnji dan 1942. leta belokranjski partizani uničili italijansko postojanko v Rožnem dolu pri izhodu semiškega predora ter zaplenili vse orožje in opremo.

USTANOVLJENA V. ČRNOGORSKA BRIGADA

Na tromeji Bosne, Crne gore in Hercegovine je bila 19. junija 1942 ustanovljena V. črnogorska udarna brigada. Njen prvi komandant je bil narodni heroj Sava Kovačević.

FAŠISTIČNI NAPAD NI USPEL

Fašistični bataljoni so na današnji dan 1943 s pomočjo topništva, tankov in letalstva skušali uničiti Cankarjevo in Sercejevo brigado na odseku Sela—Vrh—Gradec v Suhi krajini. Borci so napade odbili in se mimo italijanskih bataljonov umaknili na območje Kočevskega Roga.

PRVO ŽELEZO IZ ŠTOR

V sredo, 19. junija 1946 je steklo prvo železo iz obnovljene martinovke v Štorah. Novi martinovski so dali ime »Partizanka« in ima zmogljivost 25 ton. 57 članov delovnega kolektiva železarne, ki so se pri obnovi martinovke posebno odlikovali, je prejelo denarne nagrade.

ZGRAJENA JE PRVA PREKOMORSKA LADJA

Lani v reški ladjedelnici »3. maj« prvo v naši državi zgrajeno veliko prekomorsko ladjo »Zagreb«, so te dni 1949. leta poslali na prvo poskusno vožnjo. Z dograditvijo ladje »Zagreb« je kolektiv ladjedelnice dokazal, da je sposoben obvladati tudi najtežja dela v ladjedelništvu. Ladja je dolga 101 m, široka 14 m, njena nosilnost pa je 4000 ton.

UMRL JE PESNIK VLADIMIR NAZOR

Ob zori 19. junija 1949. leta je umrl veliki hrvatski in jugoslovanski pesnik Vladimir Nazor, hrabri borec za svobodo in neodvisnost narodov Jugoslavije. Vladimir Nazor se je rodil 30. maja 1876. leta v Postirami na otoku Braču. Decembra 1942 je v 66. letu prišel na osvobodeno ozemlje. Junija 1943 je bil izvoljen za predsednika ZAVNOH. Po osvoboditvi je bil vse do svoje smrti predsednik Prezidija Sabora LRH.

Le ena stran sobe se zdi malce trdnjave. Polovico stene zavzemajo krilna vrata, ki pa jih podnevi odpirajo le redkokdaj. Za njimi je prostorna omara, v kateri ima gospodinja spravljeno posteljino. Zvečer mizico odrinejo, potem pa uredijo na tleh eno ali več ležišč, ki so zelo udobna, njihova prednost pa je v tem, da podnevi ne zavzemajo dragocene prostora.

Druga polovica je okrasni del sobe: polička s cvetjem, nekaj okrasnih predmetov, lutke ali rezbarije, lakirana škatlica ali porcelanast kip. Graditelj uporablja raznobarvni les za stebre in opornike, za deske, pregrade in police ter mrežice v raznih barvah od rdeče do bele. Tudi bambusne trske in višnjeva rogovila so uporabne kot sestavni deli japonske hišne arhitekture. Med najlepše okraske sodi »kakemono«, risba ali napis na svilu ali papirju, ki visi v tem delu sobe. Le redkokdaj gost si ne vzame dovolj časa, da prebere napis na kakemonu in z izbranimi besedami izrazi občudovanje.

Preden lahko Evropejec občuduje napis, mora seveda poprositi za to ali ono pojasnilo. V Nagasakiju sem bil gost 56-letnega zdravnika Takehara in njegove znatno mlajše soproge. Izvedel sem, da sta poročena dve leti. Na steni je visel kakemon s kratkim napisom in z risbo, ki je ponazarjala suho vejo z dvema ali tremi cvetovi, podprto s tanjšo vejico, polno cvetja. V smehu sta mi pojasnila, da jima je to risbo pripravil prijatelj kot poročno darilo, napis pa pomeni: »Če hočeš, da se bo stara češnja razcvetela, jo podpri z novo vejico.«

Zjutraj se najbolje vidi, kako zelo se japonska hiša podaja v okolici. Če sem gospodinja poprosila, naj me zjutraj zbudi ob določen uri, ni trkala na vrata in tudi klicala me ni. Po prstih je prišla v sobo in odprla vrata na tisti strani, kjer se mi je ponujal najlepši pogled v novi dan. Videl sem v vijoličasto meglico zaviti hrib ali češnja v cvetju ali pa zvito borovo vejo, kjer je ptica krnila mladice v snežu.

Hišice in kart

Kakor gradički iz kart alj še bolj krhke so na pogled japonske hiše. Močna, umetniško izdelana streha iz temnosivih strešnikov in z množico okrasov se zdi, kakor da se bo zdaj, zdaj čisto poyeznila na hišico. Podpira jo nekaj trdnih lesenih stebrov, vse drugo pa je provizorično: iz stekla, papirja in tankih lesenih okvirov. Tak način gradnje so narekovali zaščitni ukrepi proti potresom v tej ognjeniški deželi.

Okoli hiše je park. Če ni toliko prostora, mora stati vsaj pred hišo nekaj dreves, če pa tudi to ne gre, si postavijo graditelji raje za dva metra manjšo hišo, kot da bi se odpravila parku, čeprav v miniaturi: hribček s skalami, jezero, rečica, značilnim mostom in pritlikavim borom. Travnček ob potoku ali malce vstran »peščena pušča«, velika tri pedit v kvadrat. Nihče ne pozabi na zlate ribice v jezeru in na ptičko, ki se vsak dan oglaši na tem vrtniku, da dobi nekaj zrnc.

Ce ste gost v japonski hiši, vam vrljudnost nalaga, da se pozanimate za vsako cvetico posebej ter občudujete lepoto drevesca ali kamna v kotu.

Ko se odpro vrata v »hišico iz kart«, se znajdete v četrkotnem, cementiranim prostoru. Odložite čevlje in nataknete copate, ki čakajo v vrsti. Gospodinja kleči ali pravzaprav sedi na petah in se prikloni tako globoko, da se s celom malone dotakne preproge na tleh. Gost mora prav tako odzdraviti. Ko pride gospodar, vas pozdravi s ceremonialno globokim priklonom, čeprav se moški sicer naglo prilagajajo preprostejšemu in hitrejšemu evropskemu načinu pozdravljanja. Potem greste po hodniku. Pred vrati v sobo odložite copate in vstopite v nogavice.

Značilnost japonske hiše: razkošna streha na preprostih stebrih

GLASLO
SOCIALISTIČNE
ZVEZE
DELOVNEGA
LJUDSTVA
SLOVENIJE

DELO

»DELO« IZHAJA OD 1. MAJA 1959 PO
ZDRUŽITVI »LJUDSKE PRAVICE«, KI JO JE
5. OKTOBRA 1954 USTANOVILO KOMU-
NISTIČNA PARTIJA V SLOVENIJI, IN »SLO-
VENSKEGA POROČEVALCA«, KIGA JE
LETA 1941 USTANOVILO OSVOBODIL-
NA FRONTA SLOVENSKEGA NARODA

Glavni urednik Janez Vipotnik Odgovorni urednik Franc Šetinc

• • LJUBLJANA, ponedeljek, 19. junija 1961 – Leto III., št. 166

OBISK PREDSEDNIKA REPUBLIKE MALI

Začetek razgovorov

Prisrčna atmosfera medsebojnega razumevanja — Razgovori se bodo nadaljevali na Brionih — Darila za predsednika Tita in njegovo soprogo — Svečano kosilo v rezidenci predsednika Keite

BEograd, 18. jun. (Tanjug). Danes dopoldne so se v Beogradu začeli politični razgovori med predsednikom FLRJ Josipom Brozom Titom in predsednikom republike Mali Modibom Keito. Na jugoslovanski strani so sodelovali pri razgovorih podpredsednik ZIS Aleksandar Ranković, član ZIS Avdo Humo, državni podsekretar za zunanje zadeve Veljko Mićunović, generalni sekretar predsednika republike Bogdan Crnobrnja, pomočnik državnega sekretarja za zunanje zadeve Josip Djerdja in veleposlanik FLRJ v Bamaku Voja Djaković. Z malijske strani so se udeležili razgovorov zunanji minister Barem Bokum, kmetijski minister Badijan Ujate, generalni tajnik malijske mladine Gabu Gijavara, politični komisar Sudanske unije Alansejni Ture, administrativni tajnik sindikatov Zanin Sou in svetnik za tisk Mamadu Tala.

Zvedelo se je, da so jugoslovansko malijski razgovori potekali v izredno prisrčni atmosferi popolnega medsebojnega razumevanja, ki označuje odnose med dvema prijateljskima državama.

Po razgovorih, ki so bili v prvi predsednika republike na Uzički ulici, sta predsednik Keita in njegova soproga poklonila predsedniku Titu in

likim zanimanjem ogledala nekatere naprave, ter se vpisala v knjigo gostov. Delavci tega posestva so se prisrčno poslovali od obeh predsednikov.

Po vrnitvi v Beograd se je predsednik Keita s svojim spremljevalcem odpeljal na stadion JLA ter si ogledal prijateljsko nogometno tekmo med reprezentancama Jugoslavije in Maroka. Predsednika je spontano pozdravilo 20.000 gledalcev.

Avstrijski prometni minister Waldbrunner pri predsedniku Titu

Beograd, 18. jun. (Tanjug). — Predsednik Tito je danes sprejel avstrijskega ministra za promet in elektrogospodarstvo inž. Karla Waldbrunnerja, ki ga je spremljal avstrijski veleposlanik v Beogradu dr. Götz.

Pred začetkom jugoslovansko-malijskih uradnih razgovorov v Uzički ulici

(Telefoto)

SLAVNOSTNA SEJA LJUDSKEGA ODBORA BEOGRADA

Modibo Keita: »Dragi tovariši!«

Predsednik Ljudskega odbora Beograda Neorčić je danes dopoldne predal visokemu malijskemu gostu zlato spominsko plaketo

BEograd, 18. jun. (Tanjug). Predsedniku republike Mali Modibu Keiti je na današnji svečani seji Ljudskega odbora Beograda predsednik odbora Milijan Neorčić poklonil zlato spominsko plaketo glavnega mesta Jugoslavije.

Na svečani seji, ki je bila v novi stavbi Ljudskega odbora, kjer je bil prej Zvezni izvršni svet, so bili vsi člani spremljevalci predsednika Keite, z jugoslovanske strani pa so se udeležili predsednik Zvezne ljudske skupščine Petar Stambolić, podpredsednik ZIS Miljko Todorović, člani ZIS Avdo Humo in Slobodan Penzić ter druge visoke osebnosti.

Predsednika Keito je ob pol devetih zjutraj pozdravil ob vstopu v zgradbo predsednik Ljudskega odbora Neorčić. Po tem, ko so prisotni visokega gosta sprejeli z burnim ploskanjem, je predsednik Neorčić predal sklep Ljudskega odbora o podelitvi zlata spominske plakete, v katerem je rečeno, da podeljuje jugoslovansko glavno mesto visoko priznanje malijskemu predsedniku v znak radosti in spoštovanja do njegove osebnosti. Nato je imel predsednik Neorčić govor, v katerem je izrazil svoje veselje, da prebivalstvo Beograda lahko ob tej priliki izrazi predanost Keiti svoje priznanje za njegov dosleden boj proti kolonializmu, ki je bil kronan s svobodo in neodvisnostjo. Predsednik Neorčić je na to izročil malijskemu gostu spominsko plaketo.

Sporazum Naser - Keita

Kairo, 18. jun. (MEN). Predsednik ZAR Naser in predsednik republike Malijskega Keita sta sklenila med nedavnim obiskom malijskega državnika v Kairu sporazum o dolgoročnem posojilu v znesku šest milijonov funtov, ki ga bo ZAR dodelila Maliju. S temi sredstvi bodo financirali del izgradnje industrije v Maliju.

Oba predsednika sta med razgovori izmenjala mišljenja o trgovinskem sporazumu, ki sta ga državi sklenili v marcu letos. ZAR bo pomagala Maliju tudi pri gradnji vladne palače, parlamenta, šol in bolnišnic. Predsednika sta se sporazumela, da bo ZAR poslala v Mali večje število inženirjev, ki se bodo ukvarjali s problemom prometa ter kmetijske strokovnjake in tehnike.

in kapitalističnim silam. Združuje nas naša pripravljenost pomagati vsem narodom, ki se borijo za svojo nacionalno osvoboditev. Prav ta enotnost ciljev, tako v notranji izgradnji, kakor tudi v zunanji politiki, nam dovoljuje trditev, da obstajajo med ljudstvom Malija in ljudstvom Jugoslavije bratrske vezi. Tudi zlata plaketa, ki ste mi jo poklonili, je izraz bratrskih odnosov, ki nas spajajo. Želim vas prepričati o prijateljstvu malijskega naroda do vaših narodov. Zaključujem svoj govor z najiskrenejšimi željami za nadaljnji razvoj vašega mesta, vaše države in za dolgo življenje vašega predsednika maršala Tita.

Govor predsednika Keite so

prisotni toplo pozdravili. Po svečani seji Ljudskega odbora se je predsednik Malija zadržal v krajšem razgovoru s predsednikom Neorčićem in ljudskimi odborniki.

Soproga predsednika republike Mali je danes obiskala višjo pedagoško šolo za ekonomiko gospodinjstva v Zemunu. Soproga predsednika Malija so spremljale soproge predsednika Tita, Aleksandra Rankovića in Avda Huma. Ob vstopu v šolo je gostjo pozdravila članica šolskega sveta Mara Rupena. V razgovoru s predstavnikom šolske uprave so gostjo seznanili z delom te visoke šole. Soproga predsednika Keite in soproga predsednika Tita sta si nato ogledali šolske prostore in internat ter se razgovarjale s študentkami.

Sprejem v hotelu »Metropol«

Predsednik Modibo Keita je priredil nocoj v prostorih hotela »Metropol« svečani sprejem v čast predsedniku Titu in njegovi soprogi.

Na sprejemu, ki je potekal v zelo prisrčnem vzdušju, je bilo večje število visokih jugoslovanskih osebnosti, med njimi predsednik Zvezne ljudske skupščine Petar Stambolić, podpredsednik ZIS Aleksandar

Ranković, Rodoljub Čolaković in Miljko Todorović in drugi. Na sprejemu so bili tudi šefi in člani tujih diplomatskih misij.

Obisk guvernerja Džakarte

Beograd, 18. junija (Tanjug). V Beograd je nocoj pripotoval z letalom iz Rima guverner Džakarte general dr. Sumarno Sasroatmodjo s soprogo. Na zemunskem letališču je gosta iz Indonezije pozdravil podpredsednik beogradskega ljudskega odbora Milan Bugarić. Guverner Džakarte bo ostal v naši državi kot gost beogradskega ljudskega odbora deset dni.

Ferhat Abas sprejel jugoslovansko novinarsko delegacijo

Tunis, 18. jun. (Tanjug). Predsednik Zastavne alžirske vlade Ferhat Abas je danes sprejel jugoslovansko novinarsko delegacijo, ki je obiskala Tunis, ter se ob tej priliki zadržal v daljšem prijateljskem razgovoru z jugoslovanskimi novinarji. Minister za informacije zastavne alžirske vlade Mohamed Jazit je priredil sinoči večerjo za jugoslovanske goste. Delegacija je danes odpotovala v Maroko.

Diplomati pri Walterju Ulbrichtu

Berlin, 18. jun. (Tanjug). — Predsednik državnega sveta DR Nemčije Walter Ulbricht je včeraj sprejel tuje diplomatske predstavnike, med njimi tudi jugoslovanskega poslanika Mitjo Vošnjaka, ter jih zadržal na kosilu. Ulbricht je diplomate obvestil o stališču DR Nemčije do vprašanja sklenitve mirovne pogodbe z Nemčijo in do berlinskega problema.

VREME

Napoved za ponedeljek: Sončno vreme. Najnižje nočne temperature med 12 in 16, čez dan med 24 in 29 stopinj C.

S sobotne slavnostne večerje v beogradskega Ljudskega odbora: predsednik Tito nazdravlja visokemu malijskemu gostu

Predsednika Keita in Tito odzdravljata Beograđanom na Terazijah (Foto - Tanjug)

SESTANEK TREH LAOSKIH PRINCEV

»Razumevanje in popustljivost«

Prvo uradno srečanje v Zürichu — Glavni vprašanja: ustavitev ognja in vlada nacionalne enotnosti

ZÜRICH, 18. jun. (AP). Danes so se prvič uradno sestali trije laoski principi — Suvana Fuma, Sufanuvong in Bun Um, vodje treh laoskih političnih grupacij.

Na tem sestanku, ki je bil pravzaprav med kosilom v nekem žuriskem hotelu, so bili tudi ministri legalne laoske vlade Folsena, predstavnik gibanja Patet Lao v Zenevi Vongvicit in general prozapadnega vientsanskega režima Fumi Nosavan.

Govorili so o dveh glavnih vprašanjih: o dejanski prekinitvi ognja in formiranju vlade nacionalne enotnosti, ki bi naj napravila konec razdelitvi države. Na dnevnem redu trodnevnega sestanka treh princev je še vprašanje političnega programa ter principi formiranja

enotne vlade in njena bodoča vloga.

Včeraj je šef vientsanskega režima Bun Um predlagal, naj bi laosko ustavo dopolnili z uredbo, ki bi omogočila kralju Savang Batani, da prevzame vladno v svoje roke. Ta predlog pa sta hladno sprejela vodja gibanja Patet Lao Sufanuvong in šef Kambodže Narodom Sihanuk, ki posreduje pri reševanju laoske krize.

Današnji sestanek laoskih princev je potekal, po besedah hčerke Suvana Fume princesse Mun, ki vrši dolžnost predstavnik za tisk na tem sestanku, v

atmosferi prisrčnega razumevanja in popustljivosti.

Skupno poročilo o rezultatih razgovorov bodo izdali ob koncu trodnevnega sestanka.

Zeneva, 18. jun. (AFP). Francoski minister za zunanje zadeve Couve de Murville se je včeraj večkrat sestel s šefi nekaterih delegacij, ki sodelujejo na mednarodni konferenci o Laosu. Obvestil jih je o razgovorih, ki jih je imel s sovjetskim zunanjim ministrom Gromikom in zunanjim ministrom LR Kitajske Čen Jiom.

James Caldwell v Vojvodini

Novi Sad, 18. jun. (Tanjug). Vodja kanadske socialno demokratske stranke James Caldwell je danes obiskal pokrajinski odbor SZDL Vojvodine v Novem Sadu. Obiskal je tudi galerijo Matice srbske in petrovaradinsko trdnjavo.

Državni prvak v vajah na orodju Miro Cerar, ki je v soboto in včeraj nastopil na republiškem prvenstvu, je ponovno dokazal sijajno formo, saj je — razen v preskoku med obveznimi vajami — zmagal na vseh orodjih. V poljubnih vajah pa je na krogih delil prvo in drugo mesto s Šrotom. Na dobro obiskani prireditvi je bilo okrog 350 telovadskih iz vseh okrajnih zvez, razen iz novogoriške in murskosoboške

njegovi soprogi Jovanki več daril — umetnine iz slonove kosti in usnja, pletenine in ročna dela.

Zvedelo se je, da bosta predsednika Tito in Keita s svojimi sodelavci nadaljevala uradne razgovore na Brionih, po potovanju predsednika Keite po Hrvatski in Sloveniji.

Predsednik republike Mali je priredil danes v svoji rezidenci na Dedinju svečano kosilo na čast predsedniku Titu in njegovi soprogi.

Na kosilu so bili z jugoslovanske strani predsednik Zvezne ljudske skupščine Petar Stambolić, podpredsednika ZIS Aleksandar Ranković in Rodoljub Čolaković, predsednik Ljudske skupščine Srbije Jovan Veselinov, člani ZIS Veljko Zeković, Nikola Minčev, Vladimir Popović in Avdo Humo ter druge visoke osebnosti, kakor tudi predstavniki političnega in kulturnega življenja Beograda. Na svečanem kosilu so bili tudi vsi člani uradnega spremljevalca predsednika republike Mali, ki so z njim prišli na obisk v Jugoslavijo.

Predsednika Keita in Tito sta danes obiskala kmetijsko

Razgovori ZSSR-ZDA

NEW YORK, 18. jun. (Tanjug). Na sedežu OZN posvećajo veliko pozornost razgovorom med ZDA in Sovjetsko zvezo o razorožitvi, ki se jutri začne v Washingtonu. Predstavniki obeh sil se morajo dogovoriti o sestavi organa, ki bo v bodoče razpravljala o vprašanju razorožitve.

V prejšnjem dogovoru je bilo sklenjeno, da bodo odbor deseterice, v katerem je bilo po pet predstavnikov obeh blokov, razširili s predstavniki izvenblokovskih držav. Ker je odbor deseterice, ki je zasedal v Zenevi, zaključil delo ne da bi sklenili sporazum o razorožitvi, sta se obe veliki sili dogovorili, da je treba to vprašanje postaviti na novo osnovo.

Studentovska proslava v Parizu

Pariz, 18. jun. (Tanjug). — V študentskem mestu Pariza so danes priredili tradicionalno proslavo ob zaključku šolskega leta. Med mnogimi narodi, ki so zastopani v študentskem mestu, so tudi jugoslovanski študentje. Ljubljanski kulturno-umetniško društvo »France Marolt«, ki je te dni gostovalo v Parizu, je nastopilo s programom jugoslovanskih narodnih plesov. Na proslavi je bil tudi jugoslovanski veleposlanik v Parizu dr. Darko Cernej.

Bombni atentati v Oranu

Pariz, 18. junija (AP). Pet plastičnih bomb je eksplodiralo v zadnjih 24 urah v Oranu. Žrtve ni bilo. Dve plastični bombi sta eksplodirali tudi v jugozahodnem francoskem mestu Foy. Policija izjavlja, da so atentate povzročili aktivisti »O. A. S. France«, prepovedane ekstremistične vojaške organizacije, ki se upira vladni politiki v Alžiriji.

GENERAL NASUTION V SARAJEVU

BLED, 18. jun. (Tanjug). Minister za nacionalno varnost in načelnik generalnega štaba kopenske vojske republike Indonezije general Abdul Harris Nasution in državni sekretar za obrambo general Ivan Gošnjak, sta danes obiskala neko planinsko enoto JLA. Ob tej priliki so pripadniki enote izvedli pred gosti vojaško vajo.

Prebivalci Bohinjske Bole so toplo in prisrčno sprejeli gosta iz prijateljske Indonezije in generala Gošnjaka. Pionirji v narodnih nošah so poklonili generalu ob šopke cvetja.

Dopolodne sta general Nasution in general Gošnjak obiskala električno centralo Moste in si ogledala Bled.

Državni sekretar Gošnjak je s soprogo priredil na čast generalu Nasutionu in njegovi soprogi intimno kosilo. Popoldne

kopravno sodelovali pri delu odbora, medtem ko ZDA sodbijo naj bi ne imele pravice glasovanja.

Sodijo, da bo neuspeh sedanjih ženevskih razgovorov o prepovedi jedrskih poskusov precej vplival na jutrišnje razgovore med ZDA in ZSSR. Z ozirom na velik pomen tega problema menijo, da bo razorožitve ena izmed glavnih vprašanj na septembrskem zasedanju Generalne skupščine OZN. S tem v zvezi z veliko pozornostjo pričakujejo rezultatov konference šefov izvenblokovskih držav v Beogradu. Rezultati te konference bodo, kot sodijo, pomembno moralno politični činitelj za reševanje tega važnega mednarodnega problema.

Protesti v britanski javnosti

London, 18. jun. (Tanjug). — Sklep britanske vlade, da bo prodala Portugalski dve vojni ladji, je vzbudil v britanski javnosti, posebno v vrstah opozicije, ostre proteste. V zvezi s tem pripominjajo, da je to samo ena od manifestacij sodelovanja Velike Britanije s Salazarovim režimom, in to prav v času, ko Portugalska koncentrirala vojaške čete v Angoli, da bi nadaljevala s krvavim terorjem nad angolskim prebivalstvom. Današnji Observer piše, da bi to lahko povzročilo »škandal desetletja«.

Nesreča v Franciji

Pariz, 18. junija (Reuters). — V bližini Vitrija na progi Strasbourg-Pariz je danes popoldne iztiril ekspresni vlak. Po zadnjih vesteh je pri nesreči izgubilo življenje 12 ljudi, 50 pa jih je bilo težko ranjenih.

sta generala odpotovala v Sarajevo.

Sarajevo, 18. junija (Tanjug). Predsednik Izvršnega sveta Bosne in Hercegovine Osman Karabegović s soprogo je priredil nocoj slavnostno večerjo v čast generalu Nasutionu in njegovi soprogi. Na večerji je bil tudi državni sekretar za narodno obrambo Ivan Gošnjak, večje število visokih oficirjev, predstavniki javnega življenja Sarajeva in reis ul ulema Kemura.

General Nasution in državni sekretar za narodno obrambo Ivan Gošnjak sta si danes ogledala Bled

TELEGRAMI

NEW YORK. Razgovori med predstavniki sindikata pomorcev in njihovimi delodajalci so se končali brezuspešno. Velika stavka morzarjev, ki je doslej paralizirala trideset največjih atlantskih, tihoceanskih in mehiških pristanišč, se nadaljuje.

SALISBURY. Na izrednem kongresu nacionalne demokratične stranke Južne Rodzije, so zavrnili ustavo, ki jo je predlagala britanska okupacijske oblasti.

LONDON. Po 100 letih je danes prenehal izhajati znani britanski tehnik »Sudnay Dispatch«. To je že tretja finančna žrtev Fleet Streeta v zadnjih devetih mesecih. List je kupil Beverbrookov desničarski »Daily Express«.

CRUJAD TRUJILLO. Danes se je začel proces proti bivšemu vojnomu ministru dominikanske republike Fernandezu, ki je obtožen, da je sodeloval v zaroti proti diktatorju Trujillu, ki so ga nedavno ubili.

CARACAS. Vlada venezuelskega predsednika Betancourta je sporočila, da so v pretekli noči odkrili desničarsko zaroto proti režimu.

LIMA. Med obiskom ameriškega delegata v OZN Stevensona v Paragvaj so aretirali in deportirali več sto oseb. V Santiagu de Chile so demonstrantje razbili okna na ameriški informacijski agenciji in v znak protesta proti Stevensonovemu obisku, Stevensona so pred vrati Washingtona obiskali se Equador in Kolumbijo.

HOLLYWOOD. Znan ameriški filmski igralec Jeff Chandler je v pretekli noči umrl zaradi komplikacij po operaciji hrbtenice.

Včeraj je bila v Sloveniji prva prava poletna nedelja. Kopaljšča so bila vsepovsod skoraj polna, celo še vedno zelo mrzla Sava je pri Ljubljani privabila lepo število vnetih ljubiteljev sončanja in kopanja. Na sliki: Dva izmed najmlajših

Foto: Jerala

Slovenska zborovska pesem v Mariboru

MARIBOR, 18. jun. — »Navzočnost številnih predstavnikov kulturnega in političnega življenja na današnji reviji izpričuje priznanje, ki ga naša družba daje amaterskemu zborovskemu udejstvovanju«, je poudaril ob otvoritvi republiške revije pevskih zborov danes popoldne v Mariboru predsednik sveta Svobod in prosvetnih društev mariborskega okraja Lojze Stefančič. V veliki unisonski dvorani, ki je bila polna do zadnjega kotička, so bili med gosti tudi predsednik sveta Svobod in prosvetnih društev Slovenije Branko Babič, predsednik sveta za kulturo in prosveto LRS Boris

Kocijančič in predsednik sveta za šolstvo LRS Vlado Majhen. Prva sta nastopila amaterska pevska zbor iz zamejstva — združena pevska zbor »Slovan« iz Padrič in »Slovenec« iz Boršta ter koroški pevski zbor »Vrbsko jezero« iz Loge vasi, Skofci in Hodiš, oba s tremi skladbami. Občinstvo je primorske in koroške rojake nagradilo z dolgim aplavzom. Sledilo je 13 domačih zborov iz Kopra, Kranja, Ljutomer, Ptuj, Celja, Ljubljane in Maribora, ki jih je posebna komisija izbrala na okrajnih revijah. Vsi so danes dostojno zastopali slovensko vokalno glas-

Priprave za VI. knjižni sejem

Beograd, 18. jun. (Tanjug). — V Beogradu so začeli pripravljati šesti mednarodni knjižni sejem, ki bo od 3. do 8. oktobra letos v največji hali beograjskega sejma. Po številu razstavilcev, raznovrstnosti in specialnih razstavah, bo letošnji sejem doslej največja jugoslovanska manifestacija te vrste, na kateri bodo po zamisli organizatorjev prikazali vse tisto, kar je vezano na knjigo in tisk sploh.

Sesti mednarodni knjižni sejem bo imel hkrati jubilejni značaj 20-letnice vstaje in revolucije naših narodov. V sodelovanju s SZDL Jugoslavije bodo organizatorji sejma priredili veliko razstavo tiska in za-

ložniške dejavnosti, kakor tudi sredstev in tehnike tiska iz časov NOB. Prav tako bosta tudi razstavi našega celotnega tiska in grafične industrije. Posebna novost na sejmu bodo stojnice gramofonskih plošč, za katere so zanimajo tako naši kakor tudi tuji proizvajalci, med drugim znana svetovna združenja »Odeon« in »Columbia«. Razen plošč za pouk tujih jezikov bodo to pot na stojnicah tudi posnetki klasične, zabavne in narodne glasbe.

Zaključek revije italijanske manjšine

Koper, 18. jun. Dopoldne se je nadaljevala Revija italijanske manjšine. Ob desetih je bilo v glavni dvorani gimnazije posvetovanje o kulturno-umetniški dejavnosti italijanske manjšine. V dnevi Smotre, ki se je začela 15. junija, je bila vrsta prireditev. V Izoli je bila fotografska razstava »Življenje in delo italijanske manjšine« in dramski večer, na katerem so nastopali ansambli z Reke in Izole. V Piranu so pripravili razstavo »Collage« učenci šol italijanske manjšine, v Kopru pa je bila razstava otroških risb pod naslovom »20 let vstaje«. Zelo uspešno je bila prireditev »Pokaži, kaj znaš« v Piranu, kjer so se pomerili učenci šole italijanske manjšine. Za zaključek Revije je bil nocoj v Kopru festival »Pesem italijanske manjšine«. Na Titovem trgu so ubrano zapeli razni pevski zbori.

Prometne nesreče

TRČENJE NA KRIZISCU. Ljubljana, 18. jun. — Včeraj ob 14.20 sta se na križišču Prešernove in Rimske ceste zaletela avtomobil S-1944 (voznik Ladislav Mrak) in tovornjak H-20615 s prikolico S-6330 (voznik Milivoj Kolundrovč). Do nesreče je prišlo, ko je avtomobil vozil skozi križišče in nenadoma zavrl, tako da voznik tovornjaka ni mogel preprečiti trčenja zaradi prekratke oddaljenosti. Materialne škode je za približno 200.000 dinarjev. Kolesar Franc Kušar, ki se je drljal za konec prikolice, je pri trčenju padel in dobil pretes možganov.

IZSILJEVAL JE PREDNOST

Ljubljana, 18. jun. Včeraj ob 15.15 sta se na križišču Titove in Zupanove ceste zaletela osebna avtomobila S-22023 (voznik Alojz Lap) in S-23367 (voznik Domen Turk). Do trčenja je prišlo, ker je voznik Lap izsiljeval prednost. Škode na vozilih je za približno 85.000 dinarjev.

Priloznostne znamke

Beograd, 18. jun. (Tanjug). — V okviru proslav 20-letnice ljudske revolucije bo Skupnost za PTT službo izdala serijo priloznostnih znamk. Serija šestih znamk z motivi spomenikov, postavljenih v krajih vstaje, bodo dali v promet 3. julija. Pošta v Titovem Užicu bo uvedla v času centralne proslave priloznostni žig.

Sestanek na Rudarsko-metalurškem oddelku Univerze v Ljubljani

Večje štipendije in novi odnosi

LJUBLJANA, 18. junija. Včeraj so se na Rudarsko-metalurškem oddelku Univerze v Ljubljani sešli študenti tega oddelka in predstavniki podjetij, ki jih štipendirajo. V navzočnosti predstavnikov šol, študentske organizacije in drugih so se na sestanku, ki je bil prvi te vrste na ljubljanski univerzi, pogovorili o bistvenih problemih štipendiranja. Zelo koristen sestanek je spodbuda za nadaljnje sodelovanje štipendistov in štipenditorjev, obenem bo pa lep zgled za druge univerzitetne oddelke.

Najnujnejši študentski izdatki so v povprečju dvakrat večji od povprečnega zneska dotedanjih štipendij. Zakon je odpravil gorajo mejo štipendije, vendar so bila marsikatera podjetja slepa za resnične potrebe štipendista in obenem za svoje neposredne koristi pri skrbi za prepotrebne kadre. Študijski sistem je napet. Student, ki se je moral ubadati s honorarnim delom, da se je preživel, je zamajal roke in ni izpolnjeval pogojev. Zavlačeval je študij. Podjetje ga je dobilo nekaj let pozneje v proizvodnjo. Ko bi zagotovilo študentu primerno štipendijo, bi imelo z njegovo strokovnostjo naglo povrnjene štipendijske stroške. Štipendija je namreč investicija, in sicer ena najpomembnejših.

Marsikaj obsojanja vrednega je bilo tudi na študentski strani. Gre za tiste, ki so izigrali zakonske predpise brez moralnega čuta do podjetja, ki jih je vzdrževalo in dolga leta računalo nanje. Jasno je, da so vse nepravilnosti izvirale predvsem iz tega, da štipenditor in štipendist ponekod sploh nista bila povezana. Oba pa morata po vsej sili in z vsemi mogočimi oblikami gledati na to, da bo štipendist tako rekoč član delovnega kolektiva že med študijem.

V okviru novega gospodarstvenega sistema bodo prešle tudi študentske ustanove na ekonomski račun. Navzoči predstavniki podjetij so na sestanku povedali, da bodo v okviru možnosti povečali štipendije, da bi ustrezale novemu položaju študentov. Zelo koristna in razsodna je videti odločitev, da bo imela štipendija stalni in gibljivi del, kar bo spodbujalo kakovost študentovega dela. In še bolj pohvalna se zdi odločitev tistih štipenditorjev, ki se zavežajo, da štipendija le ni samo ekonomska investicija, marveč tudi sredstvo socialne pomoči. Gibljivi del štipendije

dati na to, da bo štipendist tako rekoč član delovnega kolektiva že med študijem.

V okviru novega gospodarstvenega sistema bodo prešle tudi študentske ustanove na ekonomski račun. Navzoči predstavniki podjetij so na sestanku povedali, da bodo v okviru možnosti povečali štipendije, da bi ustrezale novemu položaju študentov. Zelo koristna in razsodna je videti odločitev, da bo imela štipendija stalni in gibljivi del, kar bo spodbujalo kakovost študentovega dela. In še bolj pohvalna se zdi odločitev tistih štipenditorjev, ki se zavežajo, da štipendija le ni samo ekonomska investicija, marveč tudi sredstvo socialne pomoči. Gibljivi del štipendije

»Jadran« v borbi

Split, 18. jun. (Tanjug). — V počastitev 20-letnice vstaje bo taborniška zveza Hrvatske organizirala od 6. do 9. julija pomorsko akcijo »Jadran« v borbi. V akciji, ki se bo začela v Splitu, bo sodelovalo več kot tisoč mladincev tabornikov iz številnih obmorskih krajev. Predvideva se, da bo razen pomorskih vaj tudi desant na otok Krk, v spomin na borbo partizanske vojske mornarice za osvoboditev tega otoka.

Akcija bo potekala pod pokroviteljstvom komandanta jugoslovanske vojske mornarice admirala Mate Jerkovića in s pomočjo naše vojske mornarice. Mladi taborniki bodo izvajali svoje vaje in določene naloge pod nadzorstvom in ob pomoči oficirjev jugoslovanske vojske mornarice. Po končani akciji bo na Krku velik taborniški zbor, na katerem bo med drugimi govoril tudi admiral Mate Jerković.

Prihod nove skupine rojakov iz ZDA

Zagreb, 18. junija. Včeraj popoldan se je pripeljal z letalom na obisk v domovino 35 rojakov iz ZDA — naročnikov »Glasa naroda«, najstarejšega izseljenškega lista, ki izhaja v New Yorku. Na zagrebškem letališču Pleso so rojake, ki jih vodi Jenie Troha, pozdravili in jim zaezeli dobrodošlico na rodni tleh predstavnikov Slovenske in Hrvatske izseljenške matice, številni sorodniki in prijatelji.

Danes proti večeru pa je pripeljal, prav tako z letalom, 70 članic »Slovenske ženske zveze«, ki jih vodi sekretarka te organizacije Albina Novak. Ga. Novak je letos že osmič na obisku v domovini. Po prihodu na letališče so se rojakinje nekoliko odpočile, nato pa se z avtobusom odpeljale v Ljubljano, odkoder se bodo podale vsaka v svoj rojstni kraj.

Letos je prišlo na obisk v domovino iz ZDA že okrog 365 rojakov. Tem se bo pridružilo še okrog dvajset, ki bodo pripotovali z ladjo »Queen Mary« ob koncu tega meseca.

Rojake, ki živijo v evropskih državah, pa bomo pozdravili v juliju in avgustu. Kot je predvideno, bo letos obiskalo domovino iz Nemčije, Belgije, Francije in Holandije okrog dva tisoč rojakov. E. K.

Z OBČNEGA ZBORA SLOVENSKEGA BABIŠKEGA DRUŠTVA

Preusmeritev pri delu

Ljubljana, 18. jun. — Članice Slovenskega babiškega društva so se na današnjem občnem zboru pogovorile o svojem delu pri zdravstveni zaščiti matere in otroka. Odkar je zdravstvena služba vse bolj popolna ter se večina bodočih mater zateka ob porodu v porodnišnice, se je vloga babiške službe sicer spremenila, ni pa izgubila svojega pomena. Postala je sestavni in nepogrešljivi del pred in po porodu, v starštvu mater in otroka. Babičica je zlasti na podeželju zdravstvena svetovalka ženam med nevarnostjo, po porodu pa je nepotrpano delo babiice nad vse pomembno pri proučevanju nege novorojenčkov.

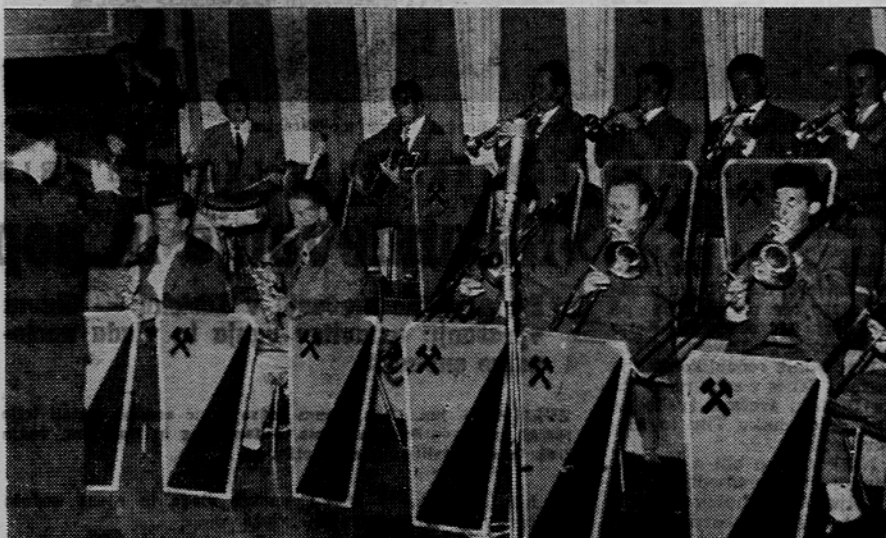
Društvo skrbi za številne in raznovrstne oblike strokovnega izpopolnjevanja, daje pobude za tečajne in seminarje, kjer se babiice sproti seznanijo z vsem, kar je treba vedeti in znati pri njihovem delu. Program babiške šole je zdajnja leta z vso pozornostjo usmerjen v to, da vzgaja gojenke v tem novem duhu kasnejših preventivnih nalog na terenu, skupaj s šolo pa je babiško društvo poskrbevalo tudi za organizacijo strokov-

nih tečajev za prekvalifikacijo starejših babiic.

Na občnem zboru pa so delegatke opozorile še na en važen problem: nekatere občine še premalo skrbijo za življenjske pogoje babiic. Najhuje je s stanovanji, pa tudi modernejših prevoznih sredstev, ki bi jim oomagala pri delu na obširnih področjih, še marsikje nimajo. M. N.

Zborovanje v Jelendolu

Tržič, 18. junij. Danes je bilo v Jelendolu nad Tržičem mladinsko zborovanje v spomin na okrožno konferenco SKOJ, ki je bila na tem kraju pred 17 leti. Zbora se je udeležilo nad 1000 mladincev iz tržiške občine in okoliških krajev, med udeleženci pa so bili tudi mnogi nekdanji borci. Uro pred pričetkom zbora je bila v bližini Jelendola odprta obnovljena partizanska tehnika, v kateri so razstavili predmete, ki so jih partizanski tehniki uporabljali pri svojem delu; v tehnikah pa so tudi fotokopije publikacij, ki so med NOB nastajale v njej. P. G.

Minuli teden je zaključila v Ljubljani kulturno zabavno prireditev v dvorani Slovenske Filharmonije; bila je včer, razveseljeval dogodek, še celo zato, ker je predstavila vrsto kvalitetnih amaterskih ansamblov. Prireditelj je bil Svet Svobode okraja Ljubljana, Uvajalka Dušica Erzinova je uvodoma lepo poudarila namen prireditve: »Reviji smo dali naslov Po delu razvedrilo. Ko utihne hrup tovarniških dvoran, ko zamre pisarniški nemir, ko se utrujenim rokam ponudijo ure prostosti — si zaželim sprostitve in razvedrila. Ni nam vseeno, kaj nas razveseljuje in kako. Želimo si živih, pa vseeno vsebinsko bogatih, kvalitetnih prireditev. Nocoj smo nekateri gledalci in poslušalci, drugim so ples, petje in igranje življenjska potreba. Z željo si, da bi vas s svojimi nastopi zares razvedrili...« Sobotni večer v Filharmoniji je bil prikaz najboljšega, kar ima ljubljanski okraj v zabavni vrsti: vseh dvajset nastopajočih ansamblov (od harmonikanskega zbora mimo pionirskega plesnega para, kvarteta, okteta, velikega zabavnega orkestra Trbovlje in še drugih župlin, ki je odlikovala visoka kvaliteta. Hvalno občinstvo, ki si takih prireditev močno želi, jih je nagradilo z dolgotrajnim aplavzom. — Na sliki: Veliki zabavni orkester Trbovlje, ki ga je vodil Miha Gunzek.